

DEN danske STJERNE

Juli 1983 · Årgang 132 · Nummer 7

Det øverste Præsidentskab: Spencer W. Kimball, Marion G. Romney, Gordon B. Hinckley.

De tols Råd: Erza Taft Benson, Mark E. Petersen, Howard W. Hunter, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell.

Rådgivende komité: M. Russell Ballard, Loren C. Dunn, Rex D. Pinegar, Charles A. Didier, George P. Lee.

Redaktør: M. Russell Ballard.

International Magazines redaktion: Larry A. Hiller, *Chefredaktør* – David Mitchell, *Assisterende chefredaktør* – Bonnie Saunders, *Børnestjernen* – Roger Gyling, *designer* – Norman Price, *produktion*.

Den danske Stjernes redaktion: Jørgen Ljungstrøm, Translation Division, Vodroffsvej 7, DK-1900 København V.

Redaktør af Den danske Stjernes lokalsider: Jørgen Ljungstrøm, Translation Division, Vodroffsvej 7, DK-1900 København V.

INDHOLD

Forpligtelse og troskab, <i>Præsident Marion G. Romney</i>	1
Den enkeltes værdi: Rettesnor for en hjemmelærers arbejde med inaktive medlemmer, <i>Ældste Joseph B. Wirthlin</i>	7
En hjemmelærers præstation.....	15
Som han er nu, <i>Yvette Tracy</i>	18
Seks dage efter dåben, <i>Carolyn Thompson</i>	19
Spørgsmål og svar.....	22
Vi er glade for at vi blev kaldt på mission, <i>Samuella R. Hawkins</i>	24
Herrens lys, <i>Ældste Boyd K. Packer</i>	26
Det begyndte i „Le Far West“, <i>Philippe Benarous</i>	38
Bjørnespor, <i>Ældste Dean L. Larsen</i>	42
De sydamerikanske indianere har deres versioner af beretningen om syndfloden, <i>Kirk Magleby</i>	46

BØRNESTJERNEN

Fra ven til ven, <i>Dwan J. Young</i>	1
Hvorfor har vi fastesøndage? <i>Sally Gunnell</i>	3
Fisk gennem et hul i isen, <i>Ruth Schiefen</i>	4
Frelserens kærlighed, <i>Scott Greer</i>	5

Abonnement:

12 numre Dkr. 54,- (inkl. moms og porto)

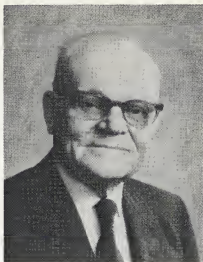
Betaling over giro 31 20988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngø.

United States and Canada: \$ 10.00 (surface mail).

© 1983 by the Corporation of the President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.

All rights reserved.

FORPLIGTELSE OG TROSKAB

Præsident Marion G. Romney
Førsterådgiver i Det øverste Præsidentskab

Når jeg har funderet over emnet forpligtelse og troskab, så har jeg tænkt på de mange store personligheder vi læser om i Bibelen og Mormons Bog, på de trofaste hellige i kirkens første tid, alle de tapre og modige mennesker som havde helliget sig arbejdet for en stor og ædel sag. Vi burde også allesammen på samme måde forpligte os hver især efter vore evner, så vi kan stå mål med Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges standarder.

I håb om at kunne anspore os til dette vil jeg lige komme med en påmindelse om hvad der kendetegner de karakteregenskaber vi er nødt til at udvikle.

Jeg kender ingen bedre metode end den Mosiahs sønner fulgte. Jeg siger ikke at jeg har gjort det lige så godt som de, men jeg har tilstrækkelig personlig erfaring til at vide at deres metode altid virker, når man blot følger den.

Mormon sagde at de „var blevet

stærke i kundskaben om sandheden, thi det var mænd med sund forstand, og de havde ransaget skrifterne med flid for at kunne få kundskab om Guds ord.

Men det er ikke alt; de havde hengivet sig til megen bøn og faste, og derfor havde de profetiens og åbenbarelens ånd, og når de lærte fra sig, lærte de med magt og myndighed fra Gud." [Alma 17:2-3].

Det er den store kraft der får tingene til at ske i Guds kirke. Uden den vil alt slå fejl.

Mosiahs sønner havde forpligtet sig til at lære om det der hører Gud til. Der findes formodentligt intet folk *i vore dage* som har indgået større forpligtelser om at lære end netop sidste dages hellige. Vi får støtte i vore forpligtelser gennem den kendsgerning at Herren har bedt os „studere og lære og blive bekendt med alle gode bøger, sprog, tungemål og folk". [L&P 90:15]. For han siger at „det er umuligt for et menneske at blive frelst i uvidenhed" [L&P 131:6] – det vil sige uvidenhed om sandheden. „Et menneske bliver ikke frelst hurtigere end det vinder kundskab," har profeten Joseph Smith tilføjet. [*History of the Church*].

Herren har også sagt at „Guds herlighed er intelligens" [L&P 93:36], og profeten Joseph sagde at „alt, hvad vi i dette liv opnår på intelligensens område, skal følge med os i opstandelsen.

Og om et menneske i dette liv ved flid og lydighed vinder mere kundskab og intelligens end en anden, så vil fordelene i samme forhold være på hans side i det tilkommende liv." [L&P 130:18-19].

Herren har også sagt: „Sandelig

siger jeg jer, at det er min vilje, at I erhverve[r jer] kundskab i historie, om lande og riger, om Guds og menneskers love, og alt dette for Zions frelse." [L&P 93:53].

Og lige et par ord om nødvendigheden af at forpligte sig fuldt ud – at være fuldstændig trofast.

„Se derfor til," sagde Herren, „at I tjener Gud af jeres hele hjerte, sjæl, sind og styrke, så I kan stå ulastelige for ham på den yderste dag." [L&P 4:2].

I er sikkert ikke ukendt med følgende skildring fra Nephis liv. Da faderen bad Nephis ældre brødre tage til Jerusalem og hente messingpladerne hvorpå deres genealogi var optegnet, da knurrede de imod ham. Men Nephi sagde: „Jeg vil gå og gøre det, som Herren har befaleet, thi jeg ved, at Herren ikke giver menneskene nogen befaling, uden at han åbner en udvej . . . så at de kan udføre det, som han befaler dem." [1 Ne. 3:7].

Da de var ankommet til Jerusalem fik Laman overdraget ansvaret for at hente optegnelserne. Han tog modvilligt afsted og kom tilbage uden. De tog til „[deres fars] arveland" og fik fat i deres „guld, . . . sølv og . . . kostbarheder" [1 Ne. 3:22], og forsøgte at købe pladerne, men Laban tog guldet og sølvet og Nephi og hans brødre måtte løbe for deres liv. Da de var kommet uden for bymuren slog Laman og Lemuel Nephi med en stok. De havde besluttet sig til at tage tilbage til deres far uden pladerne. Selv efter at en engel havde vist sig for dem og irettesat dem øvede de stadig modstand [se 1 Ne. 3:28-31], men Nephi sagde:

„Lad os igen drage op til Jerusalem og lad os være tro i at holde Herrens

Flere sider i Den danske Stjerne

Begyndende med august 1983 vil Den danske Stjerne komme til at bestå af 64 sider hver måned - plus de lokale sider.

Indtil nu er Den danske Stjerne udkommet i 5 numre på 48 sider, 5 numre på 64 sider og de to konferencenumre.

Konferencenumrene vil fortsat stå som særlige numre af Den danske Stjerne, mens de øvrige numre alle vil bestå af 64 sider. Dette betyder en forøgelse på 80 sider, udover de lokale sider.

På disse ekstra sider vil vi trykke et udvalg af stimulerende artikler og historier. F. eks. vil der i august komme en artikel af Dr. Spencer J. Palmer, „Israel i Asien“, som er en rapport om beviser på tidlige jødiske bosiddelser i så fjertliggende egne som Japan og Korea. Ligeledes vil der i august blive bragt en vigtig artikel af ældste F. Enzo Busche fra De 70'ers første Kvorum, som han har kaldt: „Og dette er det evige liv“.

I september kan det betale sig at se efter artiklen „Ismael vor broder“ som er skrevet af James B. Mayfield, og som er en oversigt over den islamiske verden og vort forhold til den.

bud; thi se, han er mægtigere end hele verden, mon da ikke også mægtigere end Laban og hans halvtredsindstyve, ja eller endog hans titusinder?” [1 Ne. 4:1].

Nephi tog ind til byen og kom tilbage med pladerne. Senere, da Nephi begyndte at bygge et skib og var bekymret over sine brødres oprør, troede de at han havde tabt modet. Men han svarede dem med denne storslåede udtalelse: „Dersom [Herren] havde befalet mig at gøre alle ting, så kunne jeg gøre det.” [1 Ne. 17:50].

Nephi udførte trofast sin mission fordi han fuldt ud havde forpligtet sig til at udføre den.

Da Paulus for alvor havde fattet Guds frelsesplan og dens store betydning og indset at Jesu Kristi navn var det eneste „under himlen, hvorved mennesket kan blive frelst” [2 Ne.

25:20], så blev hans tidligere lærdomme til intet i sammenligning med dette og helt betydningsløse. Han blev i den grad omvendt at han på stedet forpligtede sig fuldtud til at bringe sine medmennesker evangeliets budskab.

Det samme var tilfældet med Alma. Lige fra det øjeblik han blev omvendt sagde han: „Jeg [har] arbejdet uden ophør for at bringe sjæle til omvendelse, for at få dem til at tage del i den store glæde, som jeg følte, så at de også kunne blive født af Gud og blive fyldt med den Helligånd.” [Alma 36:24].

Almas indsats vidner om sandheden i denne udtalelse. Han afslog faktisk at blive overdommer – nationens overhoved – „for at han selv kunne gå ud blandt sit folk . . . for at erindre dem om deres pligter, og for at han måske gennem Guds ord kunne nedbryde al

den stolthed, underfundighed og uegnethed, der herskede blandt hans folk, idet han ikke så anden udvej til at vinde dem igen end ved at bære det rene vidnesbyrd for dem". [Alma 4:19].

Jeg siger ikke at vi allesammen skal opgave vores daglige arbejde og hellige kirken al vor tid. Dette gør vi kun hvis vi bliver kaldet til det. Det jeg forsøger at sige er at vi bør opnå kundskab om frelsesplanen og indse at det er den eneste måde hvorpå vi kan få fred og lykke i denne verden og evigt liv i den næste. Men frem for alt bør vi fuldtud forpligte os til at bibringe vore medmennesker vor kundskab og vort vidnesbyrd i ord og gerning, så de kan modtage evangeliet og glæde sig over det.

Vi bør, ved at studere skrifterne, vide hvad Herren har åbenbaret om frelsesplanen gennem sine profeter. Vi bør nyde fred og have evangeliets ånd ved regelmæssigt at bede vore morgen- og aftenbønner og ved ærligt at efterleve evangeliets lærdomme. Vi bør til stadighed sørge for at modtage vidnesbyrd om evangeliets guddommelige sandhed ved ærligt og specielt at søge at opnå dem. Vi bør være så meget omvendte og så trofaste at hele vores tilværelse er påvirket deraf. Vi bør altid afgøre om vore beslutninger og gerninger er rigtige eller forkerte i evangeliets lys. Gør vi det, vil vi aldrig tage fejl i vore bedømmelser og i løsningen af vor tids plagsomheder og problemer.

Så ville vi f.eks kunne se det rette forhold mellem forretninger og fritidsaktiviteter på den ene side og sabbatsdagen på den anden side. Det ville ikke blive nødvendigt at have nogen lukkelov i et samfund der var omvendt til frelsesplanen. Der ville ikke være

nogen der brød sabbaten ved at holde deres forretning åben. Der ville ikke være nogen der brød sabbatsdagen ved at købe ind. Der ville ikke være brug for nogen abortlov. Der ville ikke være pornografisk litteratur, sjofle film eller andre af den slags nedbrydende fritidssysler. Der ville ikke være noget raceskel, ingen sociale problemer.

Min bøn er at vi må træffe vore beslutninger og gennemføre dem i lyset af frelsesplanen og ligeledes handle efter det samme lys i forbindelse med alle de mange andre ting vi konfronteres med.

Der findes intet under himlen der har så stor betydning for jer og mig. Det er nødvendigt at vi forpligter os til at leve således at vi kan få gavn af denne storslåede plan som blev udtænkt i Himlene fra begyndelsen for at forløse den menneskelige race, samt for deres frelse og ophøjelse i Guds nærhed. Hver eneste én af os bør indgå den forpligtelse der kræves af os og leve trofast op til den. Uanset hvilket dagligt erhverv vi har er vi nødt til at forstå og bevare ånden i frelsesplanen og leve efter denne plan. Vi kan også øve en god påvirkning på de mennesker vi hjælper og på anden måde kommer i kontakt med, så de kan få hjælp til at finde sandheden. Endvidere tror jeg at den mest effektive måde at komme i gang på og holde kursen er at gøre som Jesus gjorde: *forpligte sig fuldt ud* til at gøre Faderens vilje. En af de ting han gjorde var selv at sætte sig grundigt ind i hvad hans Fader havde erklæret var hans vilje. Og det vigtigste af alt var at han kommunikerede med sin Fader gennem bøn. Når han gjorde det var det ikke alene for at lære Faderens vilje at kende, men også for

„Jeg har arbejdet uden ophør for at bringe sjæle til omvendelse . . . så at de også kunne blive født af Gud.“

Maleri af Arnold Friberg

at hente styrke til at gøre sin Faders vilje. Det syntes som om at han under hele sin jordiske mission aldrig traf nogen stor beslutning eller beskæftigede sig med noget afgørende uden at bede. Vi ved fra optegnelserne om hans kamp i Getsemane at skønt det ikke altid var nemt eller behageligt for ham at gøre sin Faders vilje, så gjorde han det.

I denne sidste uddeling har Herren belært os om hvor vigtigt det er at vi er helt trofaste [eller har forpligtet os] i

arbejdet for hans sag og at vi er helt lydige imod hans bud – lige så eftertrykkeligt som han var det under sin jordiske mission.

Det ville være godt hvis vi hver især kunne følge det mønster Jesus satte ved sit forbillede og eksempel.

*Frelseren bød: „Mig følge I må,“
så lad os i hans fodspor gå.*

*Kun hvis vi lyder Kristi bud,
bliver vi eet med himlens Gud.*

[Sange, nr. 94]. □

Ideer til hjemmelærere

Nogle punkter som kunne fremhæves.

Måske får I lyst til at fremlægge disse punkter under jeres hjemmelæreresøg:

1. *Der findes ingen mennesker i vore dage som mere strengt har forpligtet sig til at lære end netop sidste dages hellige. Vi bør hver især forpligte os til dette overfor os selv.*

2. *Vi bør fuldtud forpligte os til at bibringe vore medmennesker den viden og de vidnesbyrd vi har, så de kan modtage evangeliet og glæde sig over det.*

3. *Vi bør hele tiden afgøre om vore beslutninger og handlinger er rigtige eller forkerte i lyset af frelsesplanen.*

4. *Den mest effektive måde at komme i gang på og holde*

kursen er at gøre som Jesus gjorde: forpligte sig fuldt ud til at gøre Faderens vilje.

Hjælp til diskussionen

1. *Fortæl din personlige mening og dine erfaringer med at forpligte sig og være trofast i Jesu Kristi evangelium. Bed familiens medlemmer om at fortælle hvad de mener.*

2. *Findes der nogle skriftsteder eller citater i denne artikel som familien kunne læse højt og drøfte?*

3. *Ville denne diskussion blive bedre hvis I talte med husets overhoved før besøget? Har I et budskab fra kvorumslederen eller biskoppen til husets overhoved, med hensyn til at forpligte sig og være trofast?*

DEN ENKELTES VÆRDI

Rettesnor for en hjemmelærers arbejde
med inaktive medlemmer

Ældste Joseph B. Wirthlin

De halvfjerds' første Kvorum

Da Jesus i sit jordiske liv underviste, sagde han engang: „Hvis én af jer har hundrede får og mister ét af dem, forlader han så ikke de nioghalvfems i ørkenen og går ud efter det, han har mistet, indtil han finder det?

Og når han har fundet det, lægger han det på sine skuldre med glæde.

Og når han kommer hjem, kalder han sine venner og naboer sammen og siger til dem: „Glæd jer med mig; thi jeg har fundet mit får, som jeg havde mistet.’

Jeg siger jer: Således bliver der mere glæde i Himmelen over én synder, som omvender sig, end over nioghalvfems retfærdige, som ikke trænger til omvendelse.” [Luk. 15:4–7].

I denne lignelse illustreres hvor stor værdi hver enkelt har i vor himmelske Faders øjne.

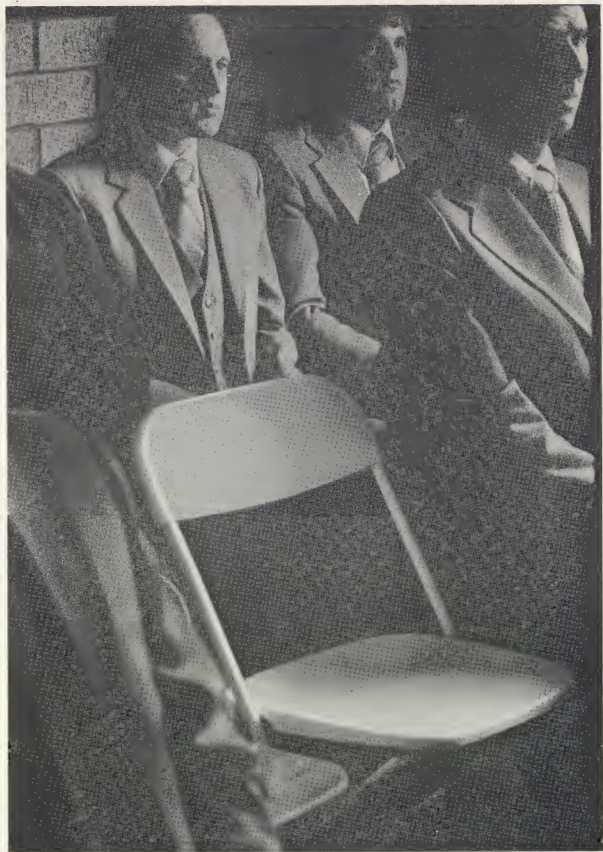
I vore dage er samfundet blevet mere indviklet, en masse kræfter forenes for at få den enkelte til at føle sig ubetydelig og somme tider betragte sig blot som et nummer i

folkeregistret, i universitetets elevkartotek eller på bankens lister. Som følge deraf bliver menneskelivet ofte betragtet som noget kedsommeligt og ikke meget mere end en krusning på vandets overflade. Der er mere end nogen sinde brug for at vi hver især forstår en guddommelig Faders kærlighed til os og at vi hos ham har en evig plads. Men bestyrkelsen af menneskets værdi er langt vigtigere end nogen videnskabelig opdagelse eller en smule verdslig kundskab, således som Herren har sagt det gennem profeten Joseph Smith:

„Og om det skulle ske, at I måtte arbejde hele jeres liv med at råbe omvendelse til dette folk og kun føre en sjæl til mig, hvor stor skal da ikke jeres glæde være med ham i min Faders rige!

Og dersom jeres glæde kan være så stor over en eneste sjæl, som I har ført til mig i min Faders rige, hvor meget større glæde ville I da ikke have, om I kan føre mange sjæle til mig!” [L&P 18:15–16].

I en moderne lignelse skildres en

Fotograferet af Eldon K. Linschoten.

gårdmand som på sin mark havde en afgrøde af hvede der overgik alt hvad han tidligere havde set. I henhold til beretningen kunne han ikke tænke på andet end de skatte han kunne købe for pengene han ville få for sin høst. Han gik ud i sine marker hver eneste dag og kiggede stolt udover det gyldne, bølgende korn, og så gik han hjem og fortalte overmodigt sin familie hvor rig han ville blive.

Gårdmanden havde en lille dreng der var syg og drengen tiggede sin far om at tage ham med ud i markerne, så han kunne se den overdådighed af hvede. Det lovede faderen at gøre, han hjalp sin søn op og tog ham med ud. Faderen var så opslugt af de skatte der lå foran ham at han ikke med det samme lagde mærke til at sønnen ikke længere befandt sig ved hans side. Der gik et lille stykke tid før han lagde mærke til at barnet var væk, og så begyndte han at søge rundt omkring i hveden der var højere end drengen. Da faderen ikke kunne finde sin søn, løb han panikslagen ind til landsbyen og tilkaldte naboerne for at de kunne hjælpe ham. De kom allesammen og dannede en kæmpe stor kreds ved at tage hinanden i hænderne og så gik de langsomt fremefter mens de trampede den kraftige hvede ned, lige til de fandt drengens lig. Faderen blev sønderknust og sørgede dybt over sin søns død, for han holdt så meget

af denne dreng. Han blev klar over at ét eneste menneske har langt større værdi end noget man kan erhverve sig for penge. [Sidney H. Alexander jr.: „Today's Crises“, *Vital Speeches*, 1. jan. 1963, s. 185–86].

Vi, som er Guds børn, må også kunne indse hvor stor værdi hver enkelt har. I kirken bruger vi en masse penge og megen tid på at „frelse vore døde“ [gennem genealogi og tempelarbejde] og på at sende tusindvis af vore unge, og andre som er villige til det, ud for at forkynde evangeliet og indsamle dem som vil lytte til Den gode Hyrdes røst. Vi søger efter alle dem der vil acceptere vort budskab.

Men en anden væsentlig ting i arbejdet for at finde frem til den enkelte er vor søgen efter de tabte sjæle og vore anstrengelser for at genaktivisere dem. Det er ikke helt så enkelt som at finde får. De spor fårene efterlader sig er mere synlige og lettere at følge end de indtryk og motiver som ligger i de tabte medlemmers tanker og sind. Alt for mange af dem er ligeglade med de åndelige værdier der findes i evangeliets plan for livet. Jeg er bekymret for dem af Guds sønner og døtre iblandt os som ofte kaldes de „inaktive“. De udgør en værdifuld del af vor kirkes medlemstal.

Ofte er den første kontakt inaktive medlemmer får med kirken deres hjemmelærere som arbejder under

---

Jeg er bekymret for dem af Guds sønner og døtre
iblandt os som ofte kaldes de „inaktive“.

---

ledelse af biskoppen og det melkise-
dekske præstedømmes kvorumsledere.
Min interesse for dette vigtige
hjemmelærerarbejde begyndte tidligt
i mit liv.

Forberedelser og indstilling

Da jeg var ung og forberedte mig på at tage på mission havde jeg en enestående biskop. Han hed Marion G. Romney og er nu medlem af Det øverste Præsidentskab. Da biskop Romney gav min kammerat og mig vores hjemmelæreropgave lagde han vægt på hvor vigtigt det er at være ydmyg, at bede og at forberede et udfordrende, åndeligt budskab. Han lovede os stor glæde af de muligheder der ligger i en sådan hjemmelæreropgave. Vi blev bedt om at besøge fem familier, hvoraf de tre var inaktive. Dette hjemmelærerarbejde var så vigtigt for biskop Romney at hans begejstring og omsorg for dets udførelse snart smittede af på os. Hans omhyggelige instruktioner om hvordan arbejdet skulle udføres gjorde et dybt indtryk på os og vi fulgte omhyggeligt hans inspirerende råd. Efter at have besøgt alle familierne – blandt andet også de inaktive – nogle gange, så blev det meget venlige, og til sidst blev de alle aktive i kirken. Biskop Romney havde gjort hjemmelærerarbejdet til noget betydningsfuldt for os. Han opfordrede os til at forberede os omhyggeligt og tage vore besøg og resultaterne af dem alvorligt. Han hjalp os til at udvikle det ønske og den tro der udførte forskellen på om vi tog det let eller alvorligt. Han lærte os at enhver opgave der udføres mekanisk, som en kedsommelig pligt, er dømt til at

slå fejl. Han fik os til at indse at det vigtigste for at hjemmelærerbesøg hos inaktive kan blive vellykkede, er hjemmelæreren selv. Hjemmelæreren forberedelser, trofasthed, indstilling og initiativ er uhyre vigtigt.

Venskab

For nogle år siden blev én af mine venner kaldet til at være stavsmissionær. Til daglig var han leder af et stort supermarked. En af kunderne var en ældre dame som var rig og som man så op til i samfundet. Min ven udviklede ægte sympati for hende, han gjorde alt hvad han kunne for at vise at han satte pris på hende som kunde og forsøgte at opfylde alle hendes krav. Han gjorde sig til vane at bære hendes varer ud til bilen, åbne døren for hende og se til at hun kom godt hjemad. Han smilede altid og havde nogle venlige ord til overs for hende, og han vinkede venligt til hende når hun kørte afsted. Hun var meget glad for hans venskab, for hans hjælpsomhed og villighed.

En aften da han var ude at banke på døre sammen med sin stavsmissionærkammerat, skete det til hans store overraskelse at han bankede på hendes dør. Hun lukkede selv op, først lidt forsigtigt, men da hun så hvem det var, lukkede hun døren helt op og udbrød glad: „Hvilken dejlig overraskelse!”

Han forklarede at han ikke var kommet som hendes købmand den aften, men at han var kaldet som missionær for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Hun svarede at hun havde sin egen religion og at hun i årevis havde nægtet at lytte til

dem der kom fra mormonkirken, samt at hun ikke havde nogen interesse i deres budskab. Men så udbrød hun: „Men når det er Dem er det noget ganske andet. Kom indenfor. Jeg vil gerne høre hvad sådan en kristen gentleman har at sige.“

Det var kun begyndelsen. Vi behøver ikke at fortælle hele historien. Det er nok at fortælle at hun tilsluttede sig kirken og kom til at elske den – fordi hendes hjerte var blødgjort af denne enestående sidste dages hellig.

Hans oplevelse her illustrerer ganske godt det andet punkt der skal til for at nå ud til mennesker der tilsyneladende er uimodtagelige – nemlig at bygge en venskabsbro før emnet religion og kirke bringes på bane. Er der først oprettet et godt forhold på baggrund af nogle gode følelser vil det medvirke til at opløse frygt, usikkerhed og fjendtlighed, og således vil døren være åben til forståelse og til at acceptere evangeliet.

Et tredje grundprincip i denne spændende udfordring til at genvinde inaktive medlemmer er tidspunktet. Det er lige så rigtigt som det siges i skrifterne:

„Alt har sin stund og hver en ting under himmelen sin tid:

Tid til at fødes . . . tid til at plante og tid til at rydde.“ [Præd. 3:1–2].

Min ven, stavsmisionæren, oplevede noget andet der overbevisende lærte ham at man aldrig skal tro at folk ikke kan forandre sig. De er hverken sten eller stjerner. De er i stadig bevægelse.

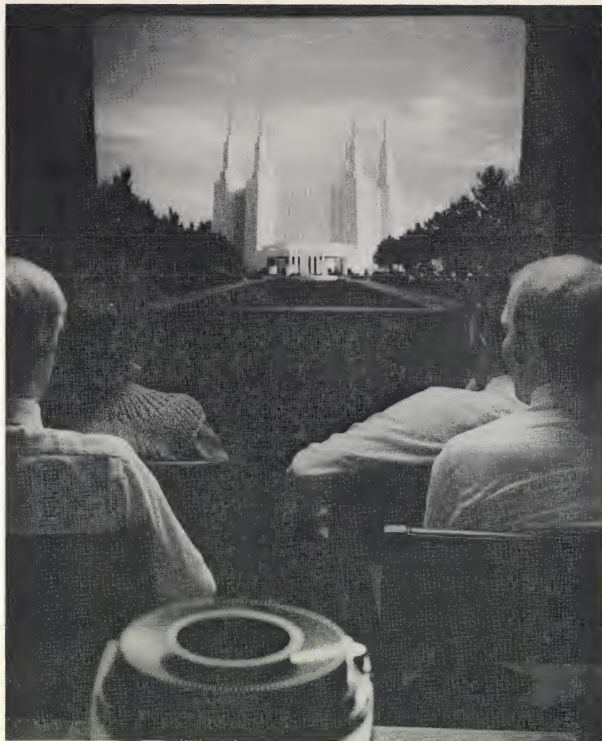
En læge afviste min ven i hans forsøg på at virke som lægens hjemmelærer. Denne mand var kun kirke-

medlem af navn. Det så ud som om hans dør var totalt lukket for alle der kom fra kirken. Så en aften da min ven var på hospitalsbesøg, blev han både overrasket og bedrøvet over at se denne stædige læge i én af sengene. Han spurgte ydmygt og modigt: „Kunne du tænke dig at få en velsignelse af os?“ „Ja, det ville være noget der ville hjælpe mig meget lige nu,“ sagde lægen, der var svag og nedtrykt. Og det var netop hvad der skulle til, sagde min ven, for at genaktivisere denne bror som hidtil havde været inaktiv. Det er ligesom om at der for hvert eneste menneske findes et bestemt tidspunkt – og så skal Guds Ånd kun inspirere os til hvad vi skal gøre!

Vi kommer allesammen i vort liv ud for begivenheder der gør os mere modtagelige for forandringer eller hjælper os til på at vurdere vore åndelige prioriteter. Og sådan er det med inaktive medlemmer. De inaktive familier du som hjemmelærer har fået tildelt vil måske være mere modtagelige når de har været udsat for særlig modgang eller når der sker noget betydningsfuldt i deres liv eller i deres børns liv. Hold dig i tæt forbindelse med dem og vær forberedt på at øve en åndelig indflydelse i deres liv når den rette tid er inde.

Omvendelse

Åndelig omvendelse til Jesu Kristi evangelium er den vigtigste indflydelse til at motivere et menneske til at blive aktiv. Koncentrér jeres første anstrengelser om dette punkt. Træf aftale med kvorumslederen og biskoppen om at invitere jeres inaktive ægtepar til et seminar, som indled-

---

Træf aftale med kvorumslederen
og biskoppen om at invitere jeres inaktive ægtepar
til et seminar, som indledning til tempelbesøg.

---

ning til tempelbesøg. Det kan holdes på wards- eller stavsbasis. Deltag i seminaret sammen med de familier du har fået tildelt og følg undervisningen op under besøgene ved at besvare spørgsmål og opmuntre til fremgang.

Hvis familierne tøver med at deltage i et seminar, så spørg om du eventuelt kan undervise dem i evangeliets principper en gang om ugen i deres hjem, og fortæl at du og din kammerat omhyggeligt og systematisk vil fremlægge evangeliets principper. Gør disse møder korte [fra en halv time til 3 kvarter] og benyt det lektiehæfte der hedder *Forberedelse til Templet* [PBMP 0101], missionsnærernes standardlektier eller *Håndbog i Evangeliske Principper* [PBIC 0245]. De fleste familier vil reagere positivt på muligheden for at blive undervist i evangeliet i deres hjem.

Undervis derpå i hjemmet uden at presse familien til at indgå forpligtelser, yde bidrag eller til omgående at ændre deres livsførelse. Giv dem lov til at vokse i sandheden som du har fremlagt, og selv fornemme hvordan de vokser i kundskab og åndelig styrke. De vil ofte selv foreslå deres egne mål og forpligtelser efterhånden som de lærer mere om evangeliet.

Fortsæt med at undervise i evangeliet hver uge i hjemmet lige til familien kan klare sig selv åndeligt. Dette kan ske indenfor få uger, men det kan også tage mange måneder.

Faderens rolle

Koncentrér jer om faderen, for når en far bliver aktiv vil han almindelig-

vis påvirke de øvrige i familien til også at blive det. Rådfør dig med faderen om besøgene og aktiviteter sammen med familien. Bed ham vejlede jer og respekter hans krav til jer. Når I befinder jer i hans hjem, så lad ham bestemme hvem der skal bede, hvilke emner I skal undervise i og hvilke forslag I skal stille.

Involvering

Når det er passende så prøv at hjælpe jeres familier til en mulighed for at arbejde og engagere sig i én af kirkens organisationer. Selv om inaktive medlemmer nok har brug for at I er kærlige og hjælper dem, må de også have en chance for at udvikle sig ved selv at engagere sig og hjælpe til. Kvorummerne bør nedsætte passende komiteer under ledelse af aktive melkisedeske præstedomme-medlemmer som regelmæssigt kan aflægge rapport til kvorumspræsidentskabet. Udover to eller tre aktive brødre i hver komité kan man også bede en inaktiv bror om at virke i denne komité. Det sker ofte at inaktive brødre som ikke vil tage imod en indbydelse til at komme i kirken, vil sige ja til en særlig forespørgsel om at arbejde i en komité der varetager de inaktives interesser. I sådanne omgivelser kan de opbygge venskaber, opnå evangelisk modenhed og opnå større selvtillid i åndelige situationer.

Tålmodighed

Jeres arbejde for at aktivisere familier kræver måske lang tids tålmodigt arbejde fordi „krænket broder er

som en fæstning, trætter som portslå for borg". [Ordspr. 18:19]. Folk går fremad i deres eget tempo, og nogle kræver længere tid til at blive aktive. Hav tålmodighed med dem – dette arbejde tager tid.

Åndelig vejledning

Der findes ingen aktiviseringsmetoder som kan anvendes på alle og enhver. Grundene til at nogle medlemmer ikke er aktive er lige så forskellige som menneskene selv. Jeres planer for at aktivisere dem må planlægges omhyggeligt og under bøn, i henhold til de forskelliges behov. Kun Herren kender hemmeligheden ved hvad der skal til for at blødgøre deres hjerter.

Der findes mange medlemmer i kirken der har brug for interesserede søskendes bestyrkende indflydelse. Selv om hjemmelærerne spiller en vigtig rolle i arbejdet med inaktive medlemmer, så har kirkens medlemmer og organisationer deres del af ansvaret. Præsident Spencer W. Kimball har sagt:

„Inaktivitet og ligegyldighed vander rundt fra far og mor til sønner og døtre. Vi må bryde denne cirkel på to punkter samtidig. Vi må have fat i mange flere af vore unge mænd og piger for at de kan forblive trofa-

ste, og hjælpe dem med at blive værdige til at tage på mission og til at blive gift i de hellige templer. Samtidig må vi have fat i fædrene og mødrene." [Regionalrepræsentantens Seminar, 30. sept. 1977].

Når vi henvender os til vore brødre og søstre, enten hver for sig eller i organisationen, så må vi huske på at „det er den menneskelige berøring i denne verden der betyder noget . . . og at den er langt vigtigere for et mismodigt menneske end mad og husly". [Spencer Michael Frees i A Treasury of Inspiration, s. 327. Red. af Ralph L. Woods. Thomas Y. Crowell Co., New York 1951]. Det er rigtigt at den menneskelige berøring er indledningspunktet for alt effektivt hjemmelærerarbejde, men „den guddommelige berøring" er også nødvendig både for læreren og for den der belæres.

Hvis denne pligt udfyldes med flid, effektivt og med glæde, vil vi kunne opleve den glæde som Jesus har omtalt:

„Glæd jer med mig; thi jeg har fundet mit får, som jeg havde mistet.

Jeg siger jer: således bliver der mere glæde i Himmelen over én synder, som omvender sig, end over nioghalvfems . . . som ikke trænger til omvendelse." [Luk. 15:6-7]. □

Selv om inaktive medlemmer nok har brug for at I er kærlige og hjælper dem, må de også have en chance for at udvikle sig ved selv at engagere sig og hjælpe til.

En hjemmelærers præstation

Da Jay Lyman fik til opgave at være hjemmelærer for en søster [som vi vil kalde Ruth Elliott], var denne forholdsvis ny i wardet og Jay Lyman kendte hende ikke. Men det lykkedes ham at få lidt at vide om søster Elliott for sit første besøg hos hende, fordi han talte med hendes datter der boede i et andet ward og med andre som kunne fortælle ham lidt om hende.

Søster Elliott boede i en lille lejlighed i et pænt kvarter. Lejligheden var egentlig en del af soveværelset i et hus og havde sin egen indgang. Skabet var lavet om til køkken, her var en vask og der kunne også lige stå et lille komfur. I værelset stod en sammenfalden læne-

stol hvor søster Elliott tilbragte det meste af sin tid når hun ikke lå i sin seng. Hun forlod sjældent lejligheden og havde ingen interesser udenfor sit hjem. Hun tilbragte al sin tid her alene.

Denne søster røg og var stærkt afhængig af medicin. Lægerne havde gennem årene ordineret hende forskellig slags medicin og hun blev ved med at tage en hel del af det. Desuden afspejlede hendes udseende og adfærd og måde at tale på en bitter indstilling til livet og hendes vilkår. Hun følte dyb modvilje mod sin far og flere andre, og et uheldigt sammenstød med et kirkemedlem havde såret hende dybt. Alt i alt så hendes liv ikke ud til at

være særlig behageligt. Bror Lyman bad brændende om at få at vide hvordan han bedst kunne hjælpe den søster der havde så mange problemer.

Kort tid efter at han var kaldet som hjemmelærer for hende viste der sig en mulighed. Søster Elliotts værtinde skulle have lejligheden gjort i stand, men søster Elliott skulle selv flytte møblerne ud på verandaen hvor de skulle stå mens arbejdet blev gjort. Bror Lyman og wardets ledere for højpræsternes gruppe flyttede møblerne ud, og tilbage igen da malingen var tør. På denne måde var de i stand til at yde en hjælp, selv om det var bedrøveligt at se hvor få ejendele søster Elliott havde og hvor trange kår hun levede under.

Da søster Elliott en gang var væk nogle dage for at besøge nogle familiemedlemmer tog bror Lyman og hans hustru, Virginia, hen til hendes lejlighed og „lånte“ den sammenfaldne stol. Stellet var godt, men stolen trængte til at blive stoppet om og ompolstret. Virginia gjorde et godt stykke arbejde med at polstre stolen om hvorpå den blev sat tilbage i lejligheden før søster Elliott kom hjem fra sin tur.

Bror Lyman og hans juniorkammerat besøgte regelmæssig denne kvinde, og bror og søster Lyman besøgte hende også tit, hvor de talte om evangeliet og bad en lille bøn. Lidt efter lidt begyndte søster Elliott at accpetere og gengælde deres venskab, og de blev stærkt engageret i hinandens tilværelse.

Et forår lige før Lymans nye veninde skulle gennemgå en operation, tilbragte de mange timer sammen med hende,

med at tale med hende i telefonen eller ved personlige besøg, med at hente hende til kirken, bringe hende til lægen eller på indkøb. De var i daglig kontakt med hende. I et stykke tid ringede de hver aften før de gik i seng, og de blev på én eller anden måde i stand til at udfylde tomrummet og blive de nære venner der var så tiltrængt.

Lyman var på ferie da søster Elliott blev opereret, men de ringede til hende på hospitalet for at opmuntre hende. Hun var blevet salvet af præstedømmet og kunne fornemme hvordan Herren passede på hende. Efter operationen bestemte hun sig ydermere til at holde op med at ryge, hvilket lykkedes fuldtud for hende. Hun havde et barnebarn der skulle på mission, og før han rejste bad han hende holde op med at ryge, og det lykkedes hende med Herrens hjælp og ved hjælp af sit eget stærke ønske om at glæde sit barnebarn der skulle være missionær.

Efterhånden som månederne gik fik søster Elliott nye venner og fandt interesser udenfor hjemmet. Hun kom oftere i kirken og hun begyndte at betale tiende. Bror Lyman mindes hvordan han gik med hende til en tiendeopgørelse: Først protesterede hun og sagde hun var for syg og ikke ville med, men han bad hende gøre sig klar og så ville han tage med hende. Da de bagefter kom hjem strålede hun af lykke. Hun havde betalt fuld tiende for første gang i sit liv.

Og nu har hendes indstilling til livet fuldstændigt ændret sig. Hendes bitterhed er væk og erstattet af en ydmyg og angergiven ånd. Hun har tilgivet dem der har fornærmet hende. Hun kommer mere sammen med sine børn, og deres indstilling til deres mor og

---

Hendes udseende og adfærd og måde at tale på
afspejlede en bitter indstilling til livet og hendes vilkår.
Hun følte dyb modvilje mod sin far og flere andre.

---

deres opførsel imod hende har ændret sig på grund af hendes stadig større tolerance og kærlighed til dem.

Denne gode søster kunne omsider flytte til en anden lejlighed, som er smukt møbleret og hun fik nye venner som boede i ejendommen. Hun konsulterede en anden læge der besluttede sig til at hjælpe hende med ikke at være så afhængig af medicin, og han insisterede på at hun skulle benytte sin indre styrke til at klare problemerne, så derfor ville han ikke skrive medicin op til hende. Ved hjælp af hans ihærdighed og præstedømmets magt til at velsigne og styrke lykkedes det hende

at gennemføre en afvænningsperiode. De velsignelser som denne „nye“ søster Elliott har fået er mange. Hun har blandt andet været i templet sammen med sin familie og sine venner. Bror Lyman fortæller: „Jeg er dybt taknemlig for den mulighed jeg fik for at være hendes hjemmelærer. Jeg holdt virkelig lige så meget af den ‚gamle‘ søster Elliott som jeg holder af den ‚nye‘ søster Elliott, men nu behøver jeg ikke længere være bedrøvet over hendes triste og fattige tilværelse. I dag lever hun en glad og tilfredsstillende tilværelse som beriges af velsignelserne ved at efterleve evangeliet.“ □

Min far havde en god uddannelse og mange talenter. Han havde også gode følelser for Herren, Jesus Kristus. Men lige fra jeg var helt lille drak min far så meget at jeg aldrig syntes han var ædru. Jeg husker at han

hvor jeg så mig selv stå på et dørtrin i vort hjem og tale med min far. Han var fuld, så meget bleg ud og var klædt i snavset tøj. Jeg råbte ad ham og spurgte ham hvorfor han drak så meget. Jeg skreg at han skulle gå sin vej

SOM HAN ER NU

Yvette Tracy

mistede sit arbejde og kun tog tilfældige jobs et par dage ad gangen, lige netop nok til at tjene penge til sin spiritus. Hans drikkeri påvirkede mig dybt og jeg bad ofte om han måtte få styrke til at holde op med at drikke.

Og en dag, fire måneder før sin død, gjorde han det. Han holdt fuldstændig op og prøvede på at begynde en ny tilværelse. Han prøvede oven i købet på at få sit gamle arbejde tilbage. En nat, nogle måneder efter min fars død, drømte jeg at jeg så ham sidde på en slags platform. Han så på mig og smilede. Hans ansigt strålede og han så ud til at være meget lykkelig. Han var sammen med flere andre der var klædt i hvidt og som jeg ikke kendte. Drømmen gjorde et dybt indtryk på mig og jeg spurgte mig selv hvordan min far kunne have en sådan fred og lykke, når han havde levet så letsindigt på jorden. Han forlod min mor og seks små børn og han gjorde intet for at forsørge os. Når folk spurgte mig om ham svarede jeg at han havde været en dårlig far.

Så en nat havde jeg en anden drøm

og lade os i fred. Lige pludselig så jeg en anden mand komme imod mig. Denne mand var også min far, men denne gang var han pænt klædt på, hans ansigt strålede og han så på mig med fred i sit blik. Han pegede på den anden mand og sagde: „Det er den mand jeg var engang. Dette er den mand jeg er nu.“

Den glæde jeg følte i dette øjeblik er ubeskrivelig, for jeg vidste at denne drøm var svaret på min første drøm – min far havde virkelig ændret levevis før han døde. Han havde vundet den kamp han havde kæmpet imod spiritus. Han havde omvendt sig.

Lige siden den gang har jeg ofte følt stor glæde i bevidstheden om at min far har fundet fred og at han gør fremskridt. Jeg fryder mig også over den kundskab jeg har om at vejen til sand lykke går gennem tro og omvendelse for os alle. Uanset hvor dybt vi falder i synd og hvor ulykkelige vi er, så kan vi virkelig ændre vor livsførelse. Frelserens forsoning har gjort dette muligt. □

SEKS DAGE EFTER DÅBEN

Carolyn Thompson

Når jeg tænker tilbage på min barndom i en lille landsby, i det nordvestlige Florida, mindes jeg kun vanskeligheder. Da jeg var seks år blev min far blind efter en ulykke. Da jeg allerede havde mistet min mor måtte jeg overtage ansvaret for madlavningen og husførelsen derhjemme. Det var ikke nemt, men vi overlevede. Selv om jeg kom i den kirke vi tilhørte havde jeg ikke meget lyst til at deltage i aktiviteterne, så jeg blev ofte holdt udenfor.

Der gik nogle år, og min bror – der dengang kun var 17 år – blev sendt til Vietnam som soldat. Året efter blev min far dræbt da han kom ud for endnu en ulykke. Det var mig der fandt hans knuste legeme under en bil og jeg troede jeg skulle blive vanvittig. Umiddelbart efter kom min søster og jeg op til amtmændene, blot for at få at vide at de ikke havde fundet noget plejehjem til os. Det betød at vi skulle på børnehjem. Men inden da blev min søster gift og jeg giftede mig kort efter med Ben. Mulighederne for et ungt nygift par var begrænsede der hvor vi boede, så da Bens onkel kom nordfra for at overtale os til at flytte til Indiana, tog vi derop. Vi var ret ulykkelige et langt stykke tid. Vi var helt alene, 1.600 km. borte fra vort hjem og al det velkendte.

Da jeg var allermest modløs fik jeg et brev fra min søster og blev klar over at hun ventede et barn. Jeg havde allerede gjort op med mig selv at jeg aldrig ville have børn. Jeg var meget bitter på

tilværelsen og jeg ønskede ikke at bringe et barn til denne verden for at vokse op på samme måde som jeg.

Men alligevel begyndte jeg snart efter at føle en slags smerte indvendig, og jeg kunne ikke forstå hvad det var. Jeg længtes efter noget – noget jeg kunne kalde mit eget og som jeg kunne holde omkring. Så til sidst skiftede jeg mening og besluttede mig til at opleve en mors eventyr – men jeg var stadig usikker og bange, men også en lille smule spændt.

Jeg var syg under hele svangerskabet og spekulerede somme tider på om jeg havde truffet en forkert beslutning. Men da sygeplejersken lagde mit lille barn i mine arme for første gang var jeg ikke længere i tvivl. Vi kaldte ham Bill. Han var så smuk og jeg elskede ham så højt at jeg var lige ved at briste. Han blev hele mit liv – han optog ikke blot noget af mit liv, men det hele, han var alt hvad jeg havde at leve for. Jeg havde jo også Ben, men jeg tror mine erfaringer indtil dette tidspunkt havde givet mig en svag [og i dette tilfælde ubegrundet] usikkerhed overfor om noget kunne være permanent i dette liv. Men Bill var jeg sikker på. Han var min.

Vi fik bedre levevilkår og til sidst kunne vi købe os et mobil-home [en slags campingvogn] som vi flyttede ind i. Vi var heldige for da vi flyttede ind kom vi til at bo lige ved siden af en sidste dages hellig familie. De var meget venlige og bad os ofte indtræn-

gende om at gå med dem i kirke. Jeg syntes at mit lille barn havde brug for at kende Gud, så jeg var glad fordi de blev ved med at invitere os.

Det første møde vi kom til var tilfældigvis et vidnesbyrds møde. Jeg var noget forvirret over denne oplevelse, men det var Ben ikke. Han blev omvendt på stedet. Vi fik to missionærlektier indenfor de næste to uger. Søndag den 28. februar 1970 havde vi fået tre lektier og vi blev interviewet og døbt den samme aften.

Seks dage senere, den 6. marts 1970, faldt hele min verden sammen. Mit barn lå bevidstløst på hospitalet og ingen kunne hjælpe ham. Han var ved at dø.

Lige så længe jeg lever vil jeg aldrig glemme denne frygtelige dag. Den 5. marts havde det været sådan et skønt vejr. Solen skinnede og det var som om vi ejede hele verden. Vi havde alt det som jeg aldrig havde kendt til som barn – tryghed, sundhed, kærlighed og nu også kirken. Lille Bill var kun 19 måneder gammel og om aftenen havde vi haft det så morsomt, for vi havde holdt fødselsdag for hans bedstemor. Han var så glad, han løb og legede og havde det pragtfuldt. Så hen på de små timer om natten vågnede jeg ved at Bill havde kvælningsanfald og græd. Jeg løb ind i hans værelse hvor han lå og krøb anspændt sammen, våd af tårer. Han var mørkeblå og fråden stod ham ud af munden. Han var så varm at røre ved så jeg måtte svøbe ham i et tæppe for at holde ham.

Vi skyndte os af sted til skadestuen hvor vi ikke kunne gøre andet end sidde og vente mens lægerne undersøgte ham og arbejdede hektisk for at redde hans liv. Omsider kom vores

læge ud og fortalte os at Bills temperatur var 41 grader. De sagde at de ikke kunne finde nogen årsag til vores lille barns frygtelige tilstand. Han sendte bud efter den bedste børnelæge i staten. Han var også desorienteret. Senere på morgenstunden blev vi kaldt ind på hans kontor hvor vi fik at vide at der ikke var noget at gøre og at feberen ikke kunne slås ned. Hele min verden sank i grus. Det er svært for mig helt tydeligt at genkalde mig disse sidste timer, men jeg ved bare at jeg følte mig helt alene igen som jeg gjorde da jeg var barn.

Ben blev kaldt bort for at tale med én eller anden og nu var jeg helt alene. Jeg ringede til min veninde og fortalte hende at Bill kun havde nogle få timer at leve i. Så gik jeg ind på stuen. Der lå han, han var så lille, så smuk og lå så stille. Jeg satte mig ved siden af hans seng, stivnet af sorg. Og mens jeg sad der fik jeg en følelse som jeg ikke kan beskrive – der kom en fuldstændig fred over mig, en fred som jeg kun har følt én gang siden, og det var i Herrens tempel den dag vores familie blev beseglet til hinanden for tid og al evighed. Denne fred faldt over mig med sådan en kraft at jeg både blev lammet og rystet. Så så jeg op og i døren stod en mand, jeg kunne se at det var én af højpræsterne fra vores ward. Jeg vidste ikke hvad han hed, men jeg vidste hvorfor han var der. Jeg rakte armene ud og tog Bill op af sengen. Han vågnede da jeg rørte ved ham. Han så på mig et kort øjeblik og smilede.

Så sagde manden i døren: „Jeg er bror Walters. Herren har sendt mig for at salve dit barn.“ Bill lå isoleret på en stue, derfor lod sygeplejerskerne kun

én besøgende komme ind ad gangen, så bror Walters måtte efterlade sin kammerat ude i hallen. Han salvede Bill med olie og lagde derpå sine hænder på hans hoved og velsignede ham at han måtte blive sund og stærk – og at han ville blive rask *den selvsamme dag*.

Kort efter kom lægen ind til mig med et stykke papir jeg skulle underskrive. Det var samtykke til obduktion. Jeg nægtede og lægen sagde at han ville komme tilbage. Ti minutter senere så jeg op og opdagede at mit barn sad op, fuldstændig rask! Han kravlede ud af

sengen som om intet var sket og trippede ud på gangen så hurtigt hans små ben kunne bære ham – i sit sædvanlige tempo. Han løb hen til lægen og greb ham om benene. Lægen som ellers altid var fattet og kølig, så forbløffet ned. Så tog han Bill op og kom løbende ned ad gangen hen til mig, han lo og græd på samme tid. Så råbte han: „Det er et mirakel!“

Jeg gav ham ret.

Jeg ved ikke hvem der sendte bud efter bror Walters så han kunne salve Bill. Jeg ved kun at Gud sendte ham.

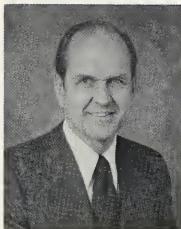

Spørgsmål og svar

Spørgsmål af almindelig interesse besvaret som vejledning, ikke som en officiel tilkendegivelse af kirkens politik.

Spørgsmål:
Er det nødvendigt at tage nadveren med sin højre hånd? Betyder det virkelig noget hvilken hånd man bruger?

Svar:
**Regionalrepræsentant
Russell M. Nelson,
tidligere præsident for
søndagsskolens hovedbestyrelse.**

Da Rakel kæmpede med døden under en fødsel, gav hun sin nyfødte søn navnet *Ben'oni*, hvilket på hebraisk betyder: *min lidelses søn*. Men hendes mand, Jakob [Israel], der nu

var alene tilbage, ændrede sin nyfødte søns navn for ikke hele tiden at skulle gentage hvad moderen måtte gennemgå ved sin død, hver eneste gang sønnens navn blev nævnt. Han valgte i stedet at kalde ham *Benjamin*, hvilket på hebraisk betyder *lykkens søn* [King James Version og den danske oversættelse af 1871: Den højre [hånds] søn. Se 1. Mos. 35:16–19]. Israels store kærlighed til sin elskede Rakel kom til udtryk ved den særlige betegnelse som Benjamin, hans 12. søn, fik.

At den højre hånd symbolsk bliver foretrukket ses også i lignelsen om fårene og bukkene. Jesus sagde:

„Men når menneskesønnen kommer i sin herlighed, og alle englene med ham, da skal han sætte sig på sin herligheds trone.

Og alle folkeslag skal samles foran ham, og han skal skille dem fra hverandre, ligesom hyrden skiller fårene fra bukkene.

Og han skal stille fårene ved sin højre side og bukkene ved den venstre.

Da skal kongen sige til dem ved sin højre side: „Kom hid, min Faders velsignede! arv det rige, som har været jer beredt fra verdens grundvold blev lagt.“ [Matt. 25:31–34].

Vi har beretninger i skriften som danner baggrund for og giver os indsigt i den højre hånds symbolske betydning – en symbolik der viser sig i sproget og andre kulturtræk, både i den jødiske og den kristne verden. På latin betyder *dexter* [højre] og *sinister* [venstre] for eksempel ikke alene højre og venstre, men de blev også oprindelsen til tillægsord eller tilføjelser der involverer noget gunstigt eller ugunstigt. Når man kaldte vidner til at vidne ved edsaflæggelse i regeringer og i retsalen blev denne symbolske bevægelse udført med højre hånd. På baggrund af denne forståelse kan vi nu koncentrere os om hvilken hånd vi bør foretrække at tage nadveren med.

Det er et helligt øjeblik for sindet og indebærer [1] en tavs ed der aflægges med den ene hånd, som et symbol på den enkeltes pagt og [2] brødet og vandet, et symbol på den verdens frelsers store, forsonende offer.

Det er derfor logisk at man tager nadveren med den samme hånd som man aflægger en hellig ed med. Det vil for de fleste af os være den højre hånd. Det er dog således at nadverpagter – lige såvel som andre evige pagter – kan indgås og er indgået af mennesker som har mistet evnen til at bruge højre hånd eller slet ingen hænder har. Men når man deltager i nadveren er det langt vigtigere at erkende det forsonende offer som nadveren repræsenterer, end at bekymre sig om hvilken hånd man tager nadveren med.

Forældre interesserer sig somme tider for hvilken hånd deres børn tager nadveren med. Børn der ikke er døbt i kirken får tilbudt nadveren „så de kan forestille sig hvilken pagt de vil indgå når de når ansvarsalderen“. [Bruce R. McConkie i *Mormon Doctrine*, 2. udgave s. 660. Bookcraft, Salt Lake City, 1966]. Derfor er det meget vigtigt at de udvikler gode følelser og en hellig indstilling til nadverens symbolik og store betydning. Forældre der ønsker at undervise i vigtigheden af denne hellige oplevelse kunne tage emnet op og belære om det til en familiehemmeaften. Og dersom det skulle blive nødvendigt at minde om det under et møde, kan man påminde det stille i tålmodighed og kærlighed.

Deltagelsen i nadveren er en hellig og tankevækkende proces, og således er den blevet meget personlig for mig. Jeg tænker på de pagter jeg har indgået med Gud og Jesus. Jeg tænker på hvordan Gud ofrede sin enbårne Søn. Jeg tænker på min frelsers, Jesu Kristi forsonende offer. Han indstiftede nadveren. Han ofrede sit kød og blod for hele menneskeheden, også mig, og han sagde at brødet og vandet skulle være symbolerne derpå. Da jeg har en højre hånd tilbyder jeg at tage nadveren med den, som en ed, således at jeg altid kan huske hans forsonende offer, påtage mig hans navn, altid huske ham og holde Guds bud.

Dette er et helligt privilegium for alle trofaste hellige hver eneste sabatsdag. □

Vi er glade for at vi blev kaldt på mission

Samuella R. Hawkins

Os på mission? Min mand og jeg var over pensionsalderen, men alligevel så det ud som om præsident Kimball kiggede direkte på os da han til et konferencemøde forklarede at der var brug for ældre ægtepar i missionsmarken. [Generalkonferencen, april 1979]. Det var ingen nem beslutning at tage, men vi gjorde det og pludselig sad vi og blev interviewet først af biskoppen og derpå af vores stavspræsident. Allerede på dette tidlige stadium oplevede vi velsignelser og overraskelser.

Vi havde ikke averteret vort hus til leje, men pludselig stod der et ægtepar uden for døren og sagde at de søgte efter et større hus. De havde ringet til en ejendomsmægler, men på én eller anden måde havde de fået forkert nummer og stemmen i den anden ende af ledningen sagde at han ikke havde noget at gøre med at udleje huse, men at han kendte et ægtepar som skulle på mission og som måske gerne ville leje deres hus ud. Og så fik de vores adresse.

Da vi blev kaldet til at arbejde i Seattle missionen i Washington blev vi meget glade. Vores ældste søn havde været på mission i dette område og vi følte os godt kendt med det.

Nogle måneder senere blev vi interviewet af vores distriktsleder, og han

spurgte hvordan vore vidnesbyrd var vokset siden vi var begyndt at arbejde i missionsmarken. Jeg svarede at jeg var meget overrasket over de kraftige åbenbaringer vi fik gennem Helligånden. Jeg husker tydeligt hvilken hjælp, inspiration og hvilke personlige åbenbaringer jeg havde modtaget under mit arbejde i kirken og i mit erhverv, men jeg var overrasket over den styrke vi fik gennem Helligåndens åbenbaringer. Når vi sad sammen med undersøgere og bar vores vidnesbyrd om evangeliets sandhed, følte vi en kraft som umuligt kan beskrives. Vi så hvordan mænd der havde arbejdet hårdt hele deres liv, og som indrømmede at de aldrig havde bedt undtagen en hastig bøn når de var i vanskeligheder, gik på knæ og udøste deres hjerte til en kærlig, himmelsk Fader. Vi så hvordan deres tilværelse ændredes. Og selv om det var os der såede sæden, var vi helt afhængige af Herren for at kunne høste. En ung mand hvis hustru var medlem af kirken sagde ja til at få lektierne. Han lyttede til de første to lektier med stor glæde. Men pludselig inden en aftale blev han overvældet af verdslige bekymringer og sendte bud til os at vi ikke skulle komme mere.

Vi bad og følte at vi skulle gå derhen igen, men ikke lige med det samme. Vi blev ved med at bede til Herren om

FRA VEN TIL VEN

Dwan J. Young

Præsidentinde for primarys hovedbestyrelse

Illustreret af Mike Rogan

Da jeg var 6 år kom min far hjem med Bimbo. Det var en lille sort og hvid foxterrierhvalp. Den var så lille at den kunne sidde i lommen på min fars overfrakke. Det er morsomt at have et kæledyr, men det kræver også at man skal gøre et stykke arbejde. Min storebror, Allan, og jeg skulle give hvalpen mad og vand hver dag. Da Bimbo blev større skulle vi også bade den, og vi blev næsten altid lige så våde som Bimbo inden vi var færdige. Vi elskede vores hundehvalp og behandlede den som medlem af familien. I de fire korte år Bimbo levede havde vi mange oplevelser med den. En vinter fik min bror skarlagensfeber. På den tid fandtes der ingen medicin der var så god som den man nu har til at helbrede

smitsomme sygdomme, så ingen af os fik lov til at forlade vort hjem under sygdommen. Min far flyttede hen og boede hos sine forældre i tre uger, så han kunne fortsætte sit arbejde. Alle vi andre måtte ikke forlade huset, heller ikke Bimbo.

Der blev sat et karantæneskilt i vinduet og ingen andre end lægen måtte besøge os. Når som helst min mor åbnede døren for lægen, løb Bimbo ud. Så måtte min mor eller jeg jage ham op og ned ad gaden og sætte ham tilbage i sit „fængsel“ for at han ikke skulle smitte nogen. Jeg ved ikke hvem der var mest ked af den karantænetid – mig, min mor eller Bimbo.

Så en forårsdag fandt vi Bimbo liggende udstrakt i baghaven, den så ud som om den var død. *Mon den har skarlagensfeber?* tænkte jeg. På vejen hen til dyrlægen kan jeg huske at jeg bad så inderligt jeg kunne om at Bimbo ikke måtte dø. Dyrlægen fortalte at hunden havde spist gift og at den måtte blive på hospitalet nogle dage. Senere, da vi fik Bimbo hjem, kærteggede vi den, legede med den og bad stadig for den. Vore bønner blev besvaret og den kom sig.

Den næste sommer boede vi i vores sommerhus i bjergene i nogle måne-

der. Bimbo elskede at komme ud med os, så den kunne løbe rundt i skoven sammen med os efter de små egern. En dag kom han hjem med halen mellem benene. Hele hovedet var fyldt med noget der lignede langt kindskæg. Det var pigge fra et hulepindsvin. Den havde oven i købet pigge inde i munden. Vi lagde den forsigtigt i et tæppe og bar den ind til naboen som var læge og behandlede mennesker. Han fjernede omhyggeligt piggene. Så bad vi atter om vores kæledyr måtte komme sig uden varigt mén. Vi troede at Bimbo havde fået en lærestreg, men allerede næste dag fandt han atter et hulepindsvin og vi måtte for anden gang gå ind til vores gode nabo, lægen. Derefter holdt Bimbo sig borte fra hulepindsvin.

Jo bedre vi passede Bimbo jo mere kom vi til at holde af ham. Han blev én af mine bedste venner. Jeg var så lykkelig fordi jeg havde et kæledyr at holde af, at passe og for den kærlighed jeg modtog til gengæld. Uanset hvordan jeg behandlede ham, så hilste han mig altid med en gøen og en logrende hale. Det var ham der lærte mig hvordan en rigtig ven er.

Efterhånden som jeg blev ældre og selv fik venner i nabolaget, så opdagede jeg at hvis man ville *have* venner, så måtte man selv *være* en ven. Og lige som det tog sin tid at passe Bimbo, således tager det også tid at vise sine venner at jeg virkelig holder af dem. Somme tider var det eneste de havde brug for blot at jeg lyttede til dem. En telefonopringning hvor jeg bad dem komme hjem til mig og lege med dem gjorde dem glade og lykkelige. Jeg lærte at jeg måtte gøre *min* del for at udvikle et venskab.

I skolen havde jeg mange muligheder for at være ven med de andre. Jeg husker hvor svært det var når jeg ikke blev valgt som én af de første når vi skulle spille bold i klassen eller lave andre ting. Derved lærte jeg at når det blev min tur til at vælge, så skulle jeg se efter dem der havde brug for at blive valgt. Der var en god chance for at være venlig når der kom nye børn i klassen. Jeg opdagede at når jeg hjalp dem til at være glade og føle sig velkomne, så blev jeg også selv glad.

Nu hvor jeg er præsidende i kirken for primarys hovedbestyrelse, så har jeg mulighed for at stifte mange venskaber over hele verden. Da jeg besøgte jer i Bolivia forstod jeg ikke hvad I sagde på spansk, men jeg kunne fornemme jeres kærlighed til mig. Jeg kunne også fornemme den kærlighed jeres ledere havde til jer og jeres kærlighed til dem. I Japan taler mine venner et helt andet sprog, men det forhindrer dem ikke i at vise deres store interesse for mig. Kærlighed er noget vigtigt i evangeliet. Vor Frelser, Jesus Kristus, har bedt os allesammen om at „elske Herren med hele dit hjerte og med hele din sjæl og med hele dit sind . . . [og] din næste som dig selv . . .“ [L&P 99:5, 6].

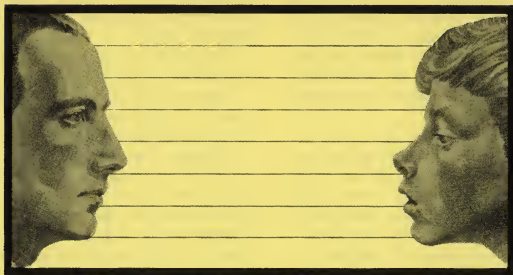
Når vi gør hvad der er rigtigt, så viser vi vor himmelske Fader at vi elsker ham. Når vi er venlige, viser interesse for andre og behandler dem sådan som vi ønsker at blive behandlet, så adlyder vi Guds bud.

Jeg beder til at I hver især vil vise hvor meget I er interesseret i hinanden. Så vil jeres lærere, familie, venner og kæledyr vide hvor meget I holder af dem, på grund af det I gør for dem. □

HVORFOR HAR VI FASTESØNDAGE?

Sally Gunnell

Illustreret af Richard Hull

Faste er noget vigtigt i forbindelse med det at være medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Her følger en samtale mellem en dreng og hans far om faste. Måske vil det også være nogle svar på nogle af jeres spørgsmål.

Drengen: Hvorfor har vi fastesøndag? Hvad er faste i det hele taget?

Faderen: Når man faster betyder det at man ikke spiser eller drikker noget. Jesus viste eksemplet ved selv at faste.

Drengen: Jeg ved ikke om jeg kunne undvære mad og vand.

Faderen: Det er sandelig heller ikke nemt, og vor himmelske Fader forventer ikke at små børn faster. Når du er gammel nok til det og ønsker at faste, så er det bedst at begynde

med at undvære et enkelt måltid.

Drengen: Jeg ved stadig ikke hvorfor vi faster.

Faderen: En af grundene til at vi faster er at det er én af Jesu Kristi lærdomme. Vi kan læse om fasten i skrifterne. Her er nogle gode skriftsteder: 2. Mos. 34:28, Matt. 4:2 og 6:16-18. Helaman 3:35 og L&P 59:12-14.

En anden grund til at vi faster er at vi dermed kan hjælpe de fattige og de nødlidende. De penge vi sparer ved ikke at spise giver vi til fasteofferfondet. Gennem dette fond hjælpes andre som ingen mad har.

Når man faster kan man også lære selvkontrol. Hvis vi kan lære at beherske hvad vi vil spise og hvornår, så vil vi også kunne beherske de

andre ting vi skal gøre. Det er én af velsignelserne ved faste.

Drengen: Hvornår faster vi? Jeg ved at vi ikke faster hver eneste søndag.

Faderen: Hvis der ikke er en særlig konference den første søndag i måneden, så holder vi fastesøndag den dag. Det er også på fastesøndage vi bærer vort vidnesbyrd. Det er som om vor himmelske Faders Ånd altid er os meget nær under vidnesbyrdmødet. Tror du ikke at det er fordi vi faster?

Drengen: Sikkert. Jeg elsker vidnesbyrdmødet. Så føler jeg at vor himmelske Fader er mig nær. Men kan man kun faste på fastesøndage?

Faderen: Nej, vi kan faste når som helst vi ønsker det eller når som helst vi selv eller andre har brug for særlige velsignelser. Kan du huske da tante Kathy havde kræft? Hele familien fastede og bad for hende.

Hun blev også salvet. Og Herren besvarede vores bønner, derfor fik hun det godt da hun var opereret og havde været til behandling.

En anden vigtig grund til at vi faster er at vi på den måde kan blive mere ydmyge og føle os vor himmelske Fader nærmere, og således kan han vejlede os og øve indflydelse i vores tilværelse.

Drengen: Hvor længe skal man undvære mad og vand?

Faderen: Din mor og jeg faster 24 timer – eller fra middagen den ene dag til middagen den næste dag.

Drengen: Det var lang tid!

Faderen: Ja, og det er heller ikke altid nemt. Derfor kan vi bede vor himmelske Fader om styrke til at fuldføre vores faste. Jo oftere vi faster jo lettere bliver det naturligvis. Den tid vil komme hvor du ved at bede og øve dig også vil kunne gøre det samme. □

FISK GENNEM ET HUL I ISEN

Ruth Schiefen

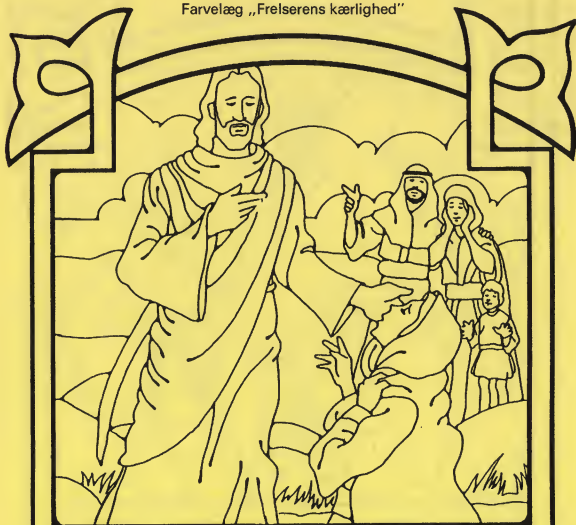
En dreng skulle ud og fiske gennem et hul i isen sammen med sin far og sin onkel. De fangede tilsammen ni fisk. Faderen fangede en trediedel af dem. Onklen fangede dobbelt så mange fisk som faderen. Hvor mange fisk fangede drengen? □

Frelserens kærlighed

Scott Greer

Farvelæg „Frelserens kærlighed“

**Jesus
helbreder
de syge**

**Jesus
tjener
alle**

**Jesus
underviser
i evangeliet**

**Jesus
elsker
alle**

vejledning, og tre uger senere følte vi Åndens bekræftelse på at vi kunne besøge ham den følgende onsdag. Vi bad for at vide hvilket tidspunkt der var det rigtige og følte atter Helligåndens tilskyndelse. Vi vidste at onsdag formiddag ikke var det rette tidspunkt. Om eftermiddagen bad vi igen og svaret lød kraftigt: „Nu.“ Vi forlod omgående vores lejlighed, men på vejen standsede vi for at aflevere en film til fremkaldelse. Idet jeg lagde filmen på disken følte jeg mig omsluttet af Ånden som om den fornærmet tvang mig ved at gentage: „Nu!“ i mit sind. Det var som om jeg blev løftet ud af butikken og ind i vores bil. Tre minutter senere stod vi udenfor døren

hos vores ven. Han havde siddet og læst i Mormons Bog og tænkt på os. Mens vi sad og talte sammen indvilligede han i at genoptage lektierne.

Vi nød fællesskabet med de vidunderlige ældster og søstre under vores mission. Vi blev dybt rørt da en ældste, som var flyttet fra vores distrikt, sagde: „Jeg tog hen til mit nye distrikt for at se om der var et missionærægtepar. Det håbede jeg der ville være, men det er der ikke.“ Han var virkelig skuffet.

Vi er meget taknemlige for præsident Kimballs budskab og det indtryk det gjorde på os. Ægtepar på mission? Selvfølgelig! Hvordan det er? Det er fyldt med vidunderlige overraskelser.

Fotografi af Eldon K. Linschoten

HERRENS LYS

Ældste Boyd K. Packer

De tolv Kvorum

Vi lærer ikke åndelige ting på nøjagtig samme måde som vi lærer de andre ting vi ved, selv om vi også benytter de samme midler, som at læse, lytte og fundere. Jeg har opdaget at det kræver en særlig indstilling både at undervise og at lære åndelige ting. Noget af det vi ved eller lærer at kende vil være vanskeligt for os at forklare andre. Jeg er helt sikker på at det var meningen det skulle være således.

Hvordan smager salt?

Jeg vil gerne fortælle jer om en oplevelse jeg havde før jeg blev generalautoritet, det var noget der påvirkede mig dybt. Jeg sad i en flyvemaskine ved siden af en mand der påstod at han var ateist og gav så kraftigt udtryk for at han ikke troede på Gud at jeg bar mit vidnesbyrd for ham. „Du er forkert på den,” sagde jeg, „der findes en Gud. Jeg *ved* han lever!”

Han protesterede: „Hvordan kan du *vide* det? Det er der ingen der *ved*! Du kan ikke *vide* det!” Da jeg ikke ville trække mit vidnesbyrd tilbage, så stillede denne ateist, der var sagfører, et sidste spørgsmål om dette emne. „Okay,” sagde han meget nedladende, „du siger at du ved det. Fortæl mig så *hvordan* du kan vide det.”

Da jeg forsøgte på at svare følte jeg mig fuldstændig hjælpeløs, selv om jeg forsøgte at gøre det i et avanceret, akademisk sprog.

Mens man er ung og missionær føler man sig måske somme tider flov når man bliver behandlet kynisk og skeptisk med foragt, fordi man ikke kan besvare alting på rede hånd. Nogle trækker sig skamfuldt tilbage for ikke at blive latterliggjort. [Kan I huske jernstangen, den rummelige bygning og spotten? Se 1 Ne. 8:28].

Når jeg sagde ord som *ånd* og *vidnesbyrd*, så svarede ateisten: „Jeg forstår ikke hvad du taler om.” Ord som *bøn*, *skelne mellem hvad der er rigtigt og forkert*, og *tro* lød alle lige meningsløse for ham. „Ser du,” sagde han, „det er fordi du ikke rigtig ved det. Hvis du gjorde det så kunne du fortælle mig *hvordan du vidste det*.”

Jeg troede at jeg måske havde båret mit vidnesbyrd lidt uklogt for ham og derfor ikke vidste hvad jeg skulle gøre. Så var det jeg fik denne oplevelse. Jeg fik nogle tanker. Og her vil jeg gerne citere profeten Joseph Smith: „Et menneske kan profetere ved at lægge mærke til den første tilkendegivelse af åbenbaringens ånd; for eksempel når du føler den rene intelligens flyde ind

til dig, kan den give dig visse tanker og ideer . . . og ved således at lære Guds Ånd og forstå den, kan du vokse ind i og med åbenbaringens princip, indtil du bliver fuldkommen i Kristus Jesus.” [Profeten Joseph Smiths Lærdomme, s. 178–179].

Det var sådan en idé jeg fik og jeg sagde til ateisten: „Må jeg spørge dig om du ved hvordan salt smager?”

„Selvfølgelig ved jeg det,” svarede han.

„Hvornår har du sidst smagt salt?”

„Jeg har jo lige spist her i maskinen.”

„Du tror bare at du ved hvordan salt smager,” sagde jeg.

Han blev ved: „Jeg ved hvordan salt smager på samme måde som jeg ved alt andet.”

„Hvis jeg nu gav dig et bæger salt og et bæger sukker og bad dig smage på begge dele, kunne du så sige hvad der var salt og hvad der var sukker?”

„Det var dog barnagtigt,” svarede han. „Naturligvis kunne jeg det. Jeg ved da hvordan salt smager. Det er noget jeg smager hver dag – jeg ved det lige så godt som jeg ved alt andet.”

„Men,” sagde jeg, „hvis vi nu siger at jeg aldrig havde smagt salt, forklar mig så nøjagtigt hvordan det smager.”

Han tænkte sig om et øjeblik og dristede sig derpå til at stamme: „Det er ikke sødt og det er heller ikke surt.”

„Nu har du fortalt mig hvad det ikke er, fortæl mig så hvad det er.”

Selv efter forskellige forsøg kunne han naturligvis ikke gøre dette. Han kunne ikke med ord alene forklare noget så almindeligt som hvordan salt smager. Jeg bar atter mit vidnesbyrd for ham og sagde derpå: „Jeg ved der er en Gud. Du gjorde nar ad dette

vidnesbyrd og sagde at hvis jeg *vidste* det, ville jeg også kunne fortælle præcist *hvordan* jeg ved det. Jeg har åndeligt talt smagt salt, men jeg er ikke i stand til med ord at fortælle hvordan salt smager. Men jeg siger endnu en gang at der er en Gud! Han lever! Og fordi du ikke ved det, så prøv ikke på at fortælle mig at jeg heller ikke ved det, for det gør jeg!”

Da vi skiltes hørte jeg ham mumle: „Jeg behøver ikke at være afhængig af religion. Det har jeg ikke brug for.”

Lige siden jeg havde denne oplevelse har jeg aldrig været flov eller skammet mig over at jeg ikke med ord alene kunne forklare alt det jeg ved åndeligt. Apostlen Paulus sagde det således:

„Og derom taler vi ikke med ord, lærte af menneskelig visdom, men med ord, lærte af Ånden, idet vi tolker åndelige ting for åndelige mennesker.

Men et sjæleligt menneske tager ikke imod det, der stammer fra Guds Ånd; thi det er ham en dårskab, og han kan ikke forstå det, thi det må bedømmes åndeligt.” [1. Kor. 2:13–14].

Ikke i ord alene

Man kan ikke fortælle sin åndelige viden i ord alene. Men vi kan ved hjælp af ord vise andre hvordan man kan forberede sig på at modtage Ånden. Ånden vil selv hjælpe til. „Thi når et menneske taler ved den Helligånds kraft, overfører denne kraft det til menneskehjertet.” [2 Ne. 33:1].

Så foregår der en åndelig kommunikation og vi kan sige til os selv: Der er det! Det er det der menes med åbenbaring. Og derefter kan ord passende bruges til at undervise i åndelige ting, dersom de er omhyggeligt udvalgt.

„I har set en engel, og han talte til jer
... men I har mistet evnen til at fornemme,
så I ikke kan forstå hans ord.“

Maleri af Arnold Friberg

Vi har ikke ord som fuldkomment kan beskrive ånden [selv ikke i skrifterne]. I skrifterne ses flere steder ordet *røst* uden det er en virkelig røst. Dette fine og ædle, åndelige kommunikationsmiddel kan vi ikke se med vore øjne og heller ikke høre med vore ører. Og selv om det beskrives som en røst, så er det en røst der mere føles og fornemmes end høres.

Da jeg først fik denne forståelse, fik et vers i Mormons Bog en dybere mening for mig og mit vidnesbyrd om bogen blev uendelig meget større. Det er noget om Laman og Lemuel der gjorde oprør imod Nephi. Nephi irettesatte dem og sagde: „I har set en engel, og han talte til jer; ja, I har hørt hans røst gang på gang, og han har talt til jer, med en stille, sagte stemme, men I har mistet evnen til at *fornemme*, så at I ikke kan *forstå* hans ord.“ [1 Ne. 17:45. Fremhævelse tilføjet].

Englerøst

Nephi forklarede da han forkyndte nogle dybsindige instruktioner, at „engle taler gennem den Helligånds kraft, og derfor taler de Kristi ord. Derfor sagde jeg til jer: Mæt jer med Kristi ord, thi se, hans ord vil fortælle jer alt, hvad I skal gøre.“ [2 Ne. 32:3].

Hvis en engel skulle vise sig for jer og tale til jer, behøvede hverken englen eller I at nøjes med at gøre brug af øjne og ører for at kommunikere. For der *findes* en åndelig metode, således som profeten Joseph Smith beskrev det, hvorved den rene intelligens *kan* tilflyde vort sind, og vi kan få det at vide vi har brug for uden at skulle slide i det med at studere skrifterne i længere tid, fordi vi har fået en åbenbaring.

Og profeten siger endvidere:

„Alt, hvad Gud i sin uendelige visdom har set formålstjenligt og passende at åbenbare os, mens vi bor her på jorden, med henblik på vore jordiske legemer, bliver åbenbaret til os rent begrebsmæssigt . . . og . . . åbenbares vore ånder akkurat, som om vi slet ikke havde noget legeme; og de åbenbaringer, der vil frelse vor ånd, vil også frelse vort legeme.“ [Profeten Joseph Smiths Lærdomme, s. 429].

Den lille, stille stemme

Åndens røst er i skrifterne hverken beskrevet som „høj“ eller „barsk“. Det er „ikke . . . en tordenrøst, ej heller . . . [en] larmende røst“. Det er snarere „en stille og fuldkommen mild røst, som om det var en hvisken“, og den kan „gennemtrænge selve sjælen“ så hjertet brænder. [3 Ne. 11:3; Helaman 5:30; L&P 85:6–7]. I husker også hvordan Elias[Elijah] opdagede at Herrens røst ikke var hverken i vindens susen, i jordskælvet eller ilden, men var en „stille, sagte susen“. [1 Kong. 19:12].

Ånden kræver ikke vores opmærksomhed ved at råbe op eller ruske kraftigt i os. Den hvisker tværtimod. Den lokker så blidt at hvis vi er forudindtaget så vil vi måske slet ikke fornemme den. [Det er ikke underligt at vi fik visdomsordet åbenbaret, for hvordan skulle én der er beruset eller adspredt kunne fornemme en sådan røst?]

Ind imellem vil den gøre netop så kraftigt et indtryk på os at vores opmærksomhed bliver vakt. Men hvis vi ikke retter os efter denne blide fornemmelse, så vil Ånden for det

meste fjerne sig fra os og vente til vi selv søger den og lytter og taltaler den på vores måde, ligesom Samuel i fordums tid sagde: „Tal, din tjener hører!“ [1. Sam. 3:10].

Åndelige oplevelser er ikke så hyppige

Jeg har opdaget at stærke, åndelige oplevelser som gør et dybt indtryk ikke er noget vi får så hyppigt. Og når vi gør, gives de i reglen for at opbygge, vejlede eller irrettesætte os. De gives ikke for at vi skal rådgive eller irrettesætte andre, med mindre vi er kaldet af den rette myndighed til at gøre dette.

Åndelige oplevelser må ikke omtales letsindigt

Jeg har også opdaget at det ikke er klogt hele tiden at tale om usædvanlige, åndelige oplevelser. Dem skal man værne om og kun omtale når Ånden selv tilskynder os til at gøre det til velsignelse for andre. Jeg tænker hele tiden på Almas ord:

„Det er givet mange at forstå Guds hemmeligheder, men alligevel er der pålagt dem en streng befaling om, at de kun skal meddele deraf ifølge den del af hans ord, som han giver meneskenes børn i forhold til den flid og agtpågivenhed, som de skænker ham.“ [Alma 12:9].

Jeg hørte engang præsident Marion G. Romney give råd til missionspræsidenter og deres hustruer: „Jeg fortæller ikke alt hvad jeg ved. Jeg har aldrig fortalt min hustru alt hvad jeg ved, for jeg har fundet ud af at hvis jeg taler for tilfældigt om hellige ting, så vil Herren ikke stole på mig bagefter.“

Jeg tror vi skal gemme disse ting i vort hjerte og grunde over dem, således som Lukas sagde at Maria gjorde da hun havde de guddommelige oplevelser i forbindelse med Jesu fødsel. [Se Lukas 2:19].

Man kan ikke fremtvinge åndelige oplevelser

Der er også noget andet vi skal lære. Et vidnesbyrd skyder ikke op uden videre, et vidnesbyrd udvikles. Vidnesbyrdet i os bliver større, nogenlunde på samme måde som vi selv vokser i højden. Vi ved knap nok selv at det sker fordi det foregår som en vækst. Det er ikke klogt at kræve omgående svar eller velsignelser som man nu har lyst til. Man kan ikke fremtvinge åndelige ting. Ord som tvang, fremtvinge, binde, presse, kræve kan ikke beskrive vore åndelige privilegier. Man kan lige så lidt tvinge Ånden til at reagere som man kan tvinge et frø til at spire eller et æg til at blive udruget før tiden. Man kan skabe de omstændigheder der får noget til at gro, man kan nære det og beskytte det, men man kan ikke tvinge det, man må vente mens det vokser.

Vær ikke utålmodig efter at opnå stor, åndelig kundskab. Lad den udvikle sig, hjælp den til at vokse, men lad være med at forcere for ellers kan I skabe mulighed for at blive vildledt.

Benyt alle dine hjælpemidler

Det forventes at vi benytter det lys og den kundskab vi allerede er i besiddelse af og får disse ting til at virke i vort liv. Vi behøver ingen åbenbaring for at kunne udføre vore pligter, for skrifterne har allerede fortalt os hvad vi skal gøre. Vi bør heller ikke

forvente nogen åbenbaring som erstatning for den åndelige eller verdslige intelligens vi allerede har modtaget – kun for at gøre den større. Vi er nødt til at gennemgå vort liv på den almindelige måde med at arbejde dag for dag og følge den rutine og de regler som styrer livet. Regler, anvisninger og bud yder en værdifuld beskyttelse. Hvis vi får brug for åbenbaringer for at ændre kurs, vil de være parate til os henad vejen efterhånden som vi får brug for dem. Rådet om at „virke med iver” er i virkeligheden et godt og klogt råd. [Se L&P 58:27].

En Natanael eller en Tomas

Der er stor forskel på folks åndelighed. Da Filip fortalte Natanael at han havde fundet „ham, som Moses . . . og . . . profeterne har skrevet om, . . . Jesus, Josefs søn, fra Nazaret”, svarede han blot: „Kan noget godt være fra Nazaret?” Så sagde Filip: „Kom og sel!” Natanael gik med og han så. Hvad mon han har følt? For uden at han behøvede yderligere bevisførelse, udbrød han: „Rabbi! Du er Guds Søn.”

Herren velsignede ham for hans tro og sagde: „Sandelig, sandelig siger jeg eder: I skal se Himmelen åben og Guds engle stige op og ned over Menneskesønnen.” [Joh. 1:45–51].

Med Tomas var det noget helt andet. De ti apostles samlede vidnesbyrd kunne ikke overbevise ham om at Herren var opstået. Han krævede et håndgribeligt bevis. „Hvis jeg ikke får set naglemærkerne i hans hænder, ja, stikker min finger i naglegabene og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke.” [Joh. 20:25].

Otte dage senere viste Herren sig for

ham. „Ræk din finger frem, se, her er mine hænder; og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende!” Efter Tomas selv havde set og følt svarede han: „Min Herre og min Gud;”

Derpå gav Herren en dybsindig lektie. „Fordi du har set mig, tror du; salige er de, som ikke har set og dog tror.” [Joh. 20:25–29. Fremhævelse tilføjet].

Tomas måtte „se for at tro”, mens Natanael havde det omvendt – først troede han, derpå så han „Himmelen åben og Guds engle stige op og ned over Menneskesønnen”. [Joh. 1:51].

Større kraft end I aner

Lad nu være med at holde jer tilbage eller skamme jer hvis I ikke ved alt. Nephi sagde: „Jeg ved, han elsker sine børn, men jeg fatter ikke alle tings betydning.” [1 Ne. 11:17].

Der ligger måske en større kraft i jeres vidnesbyrd end I selv er klar over. Herren sagde til nephiterne:

„Den, der kommer til mig med et sønderknust hjerte og en angergiven ånd, vil jeg døbe med ild og med den Helligånd, ligesom lamaniterne blev døbt med ild og med den Helligånd på grund af deres tro på mig, da de blev døbt, *men de vidste det ikke.*” [3 Ne. 9:20. Fremhævelse tilføjet].

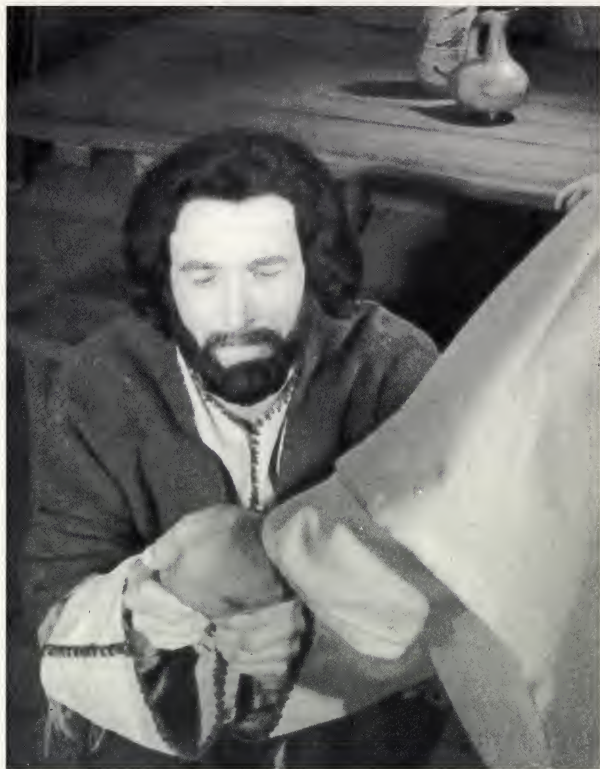
For nogle år siden mødtes jeg med én af vore sønner i missionsmarken et fremmed sted i verden. Han havde været der et år. Hans første spørgsmål var: „Far, hvordan kan jeg få større åndelighed? Jeg har gjort alt hvad jeg kunne for at vokse åndeligt og jeg har ikke haft spor fremgang.”

Det var nu hans opfattelse – men

„Ræk din finger frem, se, her er mine hænder;
og ræk din hånd frem og stik den i min side.“

---

min var en anden. Jeg kunne næsten ikke tro at han var blevet så moden og havde udviklet sig så meget åndeligt på kun ét år. Han „vidste det ikke“ for det var kommet lidt efter lidt og ikke som en imponerende, åndelig oplevelse.

Hvor skal man begynde?

Det er ikke ualmindeligt at høre en missionær sige: „Hvordan kan jeg bære vidnesbyrd, før jeg selv har ét? Hvordan kan jeg vidne om at Gud lever, at Jesus er Kristus og at evangeliet er sandt, hvis jeg ikke selv har et vidnesbyrd om det? Så ville jeg jo være uærlig.“

Hvis jeg dog bare kunne lære jer dette ene princip. Et vidnesbyrd er noget man *opdager* når man *bærer* det! På en måde har vi denne *blinde tro* som filosoferne kalder det, når vi anmoder om åndelig kundskab. Netop i det øjeblik når man står på tærsklen til lyset og synes man træder ud i mørket, så opdager man at vejen ligger oplyst ét til to skridt foran. „Menneskets ånd er en Herrens lampe,“ står der i skriften [Ordspr. 20:27] – og således er det i virkeligheden.

En ting er at få et vidnesbyrd ud fra det man læser eller det andre siger, og det er nødvendigt til at begynde med. Men det er noget helt andet når Ånden bekræfter for dig i din sjæl at det *du* har vidnet om er sandt. Kan I så ikke se at vidnesbyrdet vil vokse når I bærer det? Når I afleverer det I har, vil I få det erstattet med noget der er større!

Profeten Ether „forudsagde store og vidunderlige ting for folket, som menneskene dog ikke troede, fordi de ikke så dem.

Og nu vil jeg, Moroni ... vise

verden, at tro er det, som håbes og ikke ses; modsig derfor ikke, fordi I ikke ser; thi I får intet vidnesbyrd, førend jeres tro er blevet prøvet“. [Ether 12:5–6].

Når man bærer vidnesbyrd udviser man tro.

Gud vil støtte dig

Hvis du ydmygt og i en ærlig hensigt bærer dit vidnesbyrd, så vil Herren ikke lade dig stå alene. Det løfte er givet i skrifterne. Tænk over følgende skriftsteder:

„Derfor, sandelig siger jeg jer: opløft røsten for folket og udtal de tanker, som jeg indgiver jer i hjertet, så *skal I ikke blive beskæmmet* [læg mærke til at det står i fremtid] for menneskene.

Thi det *skal blive* [igen i fremtid] givet jer i den samme stund og i samme øjeblik hvad I skal sige.

Dog befaler jeg jer, at hvad som helst I forkynder i mit navn, det skal I forkynde med alvor i hjertet og ydmyghed i ånden.

Og jeg giver jer den forjættelse, at om I gør dette, skal Helligånden blive udgydt for at bevidne alt, hvad I siger.“ [L&P 100:5–8].

Skeptikeren vil sige at når man bærer vidnesbyrd uden at vide om man har noget, så vil man indordne sig som om man havde det, og svare som man har fået besked på. Ja, men én ting er sikkert og det er at skeptikeren vil aldrig få noget at vide, fordi han ikke vil efterkomme kravet om at tro, være ydmyg og lydige, hvilket er nødvendigt for at kvalificere sig til Åndens besøg.

Kan I ikke se at det er her vidnesbyrdet ligger gemt, fuldstændigt beskyttet imod den uoprigtige, den intellektuelle som kun er ude på at eksperimentere, den hovmodige, den troløse og den

stolte? De vil aldrig få noget vidnesbyrd.

Bær vidnesbyrd om det du håber er sandt og gør det i tro. Det er noget af et eksperiment, ligesom det eksperiment profeten Alma foreslog sine tilhængere. Vi begynder med at tro – og ikke med en fuldkommen viden om alting. Almas tale, som står i kapitel 32, er ét af de største budskaber i den hellige skrift, for det er henvendt til begynderen, til novicen, til den som ydmygt søger. Og her ligger nøglen til et vidnesbyrd om sandheden.

Det meste af Ånden og Kristi vidnesbyrd opnår I *når* og det forbliver kun hos jer *hvis* I bærer det for andre. Denne fremgangsmåde er evangeliets *inderste væsen*.

Er det ikke også en fuldkommen kristen levevis? Man kan ikke finde det, beholde det eller udvikle det med mindre man er villig til at dele det med andre. Kun ved frit at give det vil det blive vores.

Ånden kan trække sig tilbage

Når du først har modtaget Ånden, så adlyd de tilskyndelser du får. Som missionspræsident lærte jeg et alvor-sord. Jeg var også generalautoritet. Jeg var flere gange blevet tilskyndet til at afløse én af mine rådgivere på grund af værkets fremgang. Jeg bad om sagen og syntes at det ville være rigtigt at gøre det. Men jeg gjorde det ikke. Jeg var bange for at skade en mand der havde arbejdet så længe i kirken.

Ånden forlod mig. Jeg fik ikke nogen indskydelse til hvem jeg skulle kalde som rådgiver hvis jeg afløste ham jeg havde. Dette stod på i flere uger. Det var som om mine bønner blev inde i det værelse hvor jeg bad dem,

uden at nå Himmelen. Jeg forsøgte på flere måder at omarrangere arbejdet, men til ingen nytte. Til sidst gjorde jeg som Ånden bød mig. Jeg fik omgående Åndens gave tilbage! Hvor var det vidunderligt at have denne gave igen. I ved det for I har den, Helligåndens gave. Og den pågældende bror følte sig ikke såret, men han fik virkelig store velsignelser og arbejdet gav omgående store resultater.

Vi kan blive bedraget

Vær altid på vagt, så I ikke bedrages af inspirationer fra en forkert kilde. I kan få et forkert åndeligt budskab. Der findes falske ånder såvel som falske engle. [Se Moroni 7:17]. Pas på at I ikke bliver bedraget, for Djævelen kan komme forklædt som en lysets engel.

Vort åndelige og vort følelsesmæssige jeg er så tæt forbundet at det er muligt for os at tage fejl af følelsesmæssige impulser og det åndelige. Vi møder af og til mennesker der tror at de har modtaget åndelige tilskyndelser fra Gud selv om disse tilskyndelser enten er følelsesmæssige eller kommer fra den onde.

Afsky sådanne påstande som pesten, når nogen siger at de har haft store åndelige tilkendegivelser som har bemyndiget dem til at udfordre kirkens konstituerede præstedømmemyndighed. Lad være med at fortvivle dersom I ikke kan forklare enhver indsigelse der kommer fra apostater eller enhver udfordring der kommer fra fjender som vil angribe Herrens kirke. Og vi er ude for mange som vil angribe kirken. Når tiden er inde vil I kunne gøre den ugedelige til skamme og blive inspireret til at se hvem der er ærlig i hjertet.

Hun skubbede døren op og sagde: „Kom ind, jeg vil gerne høre hvad I har at sige.“

I kan gå Herrens ærinde

Der ligger en stor kraft i at arbejde for Herren – en stor åndelig kraft. Kirkens almindelige medlemmer, som jer, har modtaget Helligåndens gave ved håndspålggelse, og I kan arbejde for Herren.

For flere år siden fortalte én af mine venner, som er død for længe siden, denne oplevelse. Som 17-årig standsede han sammen med sin kammerat foran et lille hus. Det var hans første dag i missionsmarken og det var det første sted han henvendte sig som missionær. Der stod en gråhåret dame bag et fluenet i døren og hun spurgte hvad de ville. Kammeraten puffede til ham for at han skulle sige noget. Han var nervøs og havde svært ved at sige noget, men til sidst udbrød han: „Som mennesket er var Gud engang, og som Gud er kan mennesket blive.“

Hun blev mærkelig nok interesseret og spurgte hvor han havde det fra. Han svarede: „Det står i Bibelen.“ Hun gik et øjeblik, og kom tilbage med sin bibel. Hun fortalte at hun var præst for en menighed, gav ham Bibelen og sagde: „Her, vis mig det.“

Han tog Bibelen og bladrede nervøst frem og tilbage i den. Til sidst gav han hende den tilbage og sagde: „Her, jeg kan ikke finde det. Jeg er heller ikke sikker på at det står der, og hvis det gør så kan jeg ikke finde det. Jeg er bare en almindelig bondedreng fra Cache Valley i Utah. Jeg har ikke megen uddannelse. Men jeg kommer fra en familie hvor vi efterlever Jesu Kristi evangelium. Og evangeliet har betydet så meget for min familie at jeg sagde ja til at være missionær i to år for egen regning, så jeg kan fortælle folk hvad jeg mener om det.“

Selv efter 50 år kunne han ikke holde tårerne tilbage når han fortalte hvordan hun skubbede døren op og sagde: „Kom ind, jeg vil gerne høre hvad I har at sige.“

Der ligger en stor kraft i dette arbejde og kirkens almindelige medlemmer vil kunne arbejde for Herren, og få støtte af Ånden.

Der er meget mere at sige om den ting. Jeg kunne tale om bøn, om faste, om præstedømmets myndighed, om værdighed – om alt det der er vigtigt for at modtage åbenbaring. Og når man har forstået alt det, ser man hvordan det passer sammen – fuldstændigt. Men noget af det er man nødt til at lære hver for sig og helt alene, gennem Ånden. Nephi afbrød sig selv i den store tale han holdt om Helligånden og om engle, idet han sagde: „Jeg . . . [kan] ikke sige mere; Ånden standser mine ytringer.“ [2 Ne. 32:7]. Jeg har gjort mit bedste med de ord jeg har til min rådighed. Måske har Ånden løftet lidt på sløret eller overfor jer bekræftet ét af åbenbaringens hellige principper om åndelig kommunikation.

Jeg ved gennem erfaringer der er for hellige til at nævne dem, at Gud lever, at Jesus er Kristus, og at vi får Helligånden overdraget når vi bekræftes ved håndspålggelse, samt at det er en guddommelig gave.

Mormons Bog er sand!

Dette er Herrens Kirke! Jesus er Kristus! Vi har en Guds profet til at præsidere over os! Miraklernes dag er ikke forbi og englenerne er heller ikke ophørt med at vise sig og betjene menneskene! De åndelige gaver findes i kirken. Og én af de mest udsøgte, åndelige gaver i kirken er Helligånden!

□

DET BEGYNDTE I „LE FAR WEST“

Philippe Benarous

Da jeg som dreng voksede op i en lille havneby i Normandiet i Frankrig, husker jeg at jeg læste en bog om „Le Far West“, den handlede om nybyggerne i USA. Den beskrev den tro og det mod mormonpionererne havde, og hvordan de trak med deres ejendele på håndkærrer tværs over sletterne. Nede i havnen havde jeg set hvordan mænd trak håndkærrer fyldt med fisk og at der somme tider skulle 4–5 mænd til at flytte disse trækvogne. Lige fra den tid har jeg beundret mormonnybyggerne. Men jeg anede ikke at jeg en dag selv skulle opleve to unge mormoner der bankede på min families dør. Det var lige efter vi var flyttet til det sydlige Frankrig og jeg netop var begyndt i gymnasiet. Disse mormoner lignede slet ikke pionerer. De var korthåret. De var glatbarberet. De havde oven i købet jakkesæt og slips på! De spurgte om jeg ville gå til engelsk i deres kirkebygning. Mine forældre gav mig lov til det.

Jeg blev snart klar over at disse mænd også var værd at beundre – ikke netop for deres fysiske udholdenhed, men for deres åndelige styrke. De kom af og til på besøg i vort hjem, skønt mine forældre fra starten gjorde det klart at de kun var interesseret i „sel-skabelige“ besøg, så spurgte jeg æld-

sterne mere og mere ud om deres kirke og jeg lyttede ivrigt til alle deres svar.

Min mor var katolik og min far var jøde. De havde altid opfordret mig til at leve fornuftigt, at bede til Gud og at tro på ham. Men disse unge mænd så ud til at kende Gud. Jeg opsnappede mange ideer fra deres samtaler med mine forældre og jeg forstod mere og mere efterhånden som tiden gik. Hvis nogen af mine venner lo ad missionærerne eller kritiserede kirken, så forsvarerede jeg den ivrigt. Jeg tror ikke jeg helt var klar over det på dette tidspunkt, men jeg vidste i mit hjerte at det missionærerne fortalte var sandheden.

Der kom mange forskellige missionærer på besøg i mit hjem mens jeg gik i gymnasiet, men selv om mine forældre altid var høflige, så var de ikke interesseret i kirken. Jeg syntes at jeg var for ung til selv at tage lektierne. Jeg gennemgik nogle perioder med skiftende tro. Vi flyttede fra Nice til Cannes og til sidst mistede vi helt forbindelsen med ældsterne.

Somme tider, når jeg var inde i perioder med personlige kampe, opdagede jeg at jeg atter påkaldte Herren i bøn. På det tidspunkt blev jeg klar over at jeg måtte have fuld tillid til ham. Jeg følte en varm glød, en virkelig bekræftelse på at der var en evig Fader der

---

Illustreret af Butch Krieger

---

iagttog mig, som kendte mig personligt og elskede mig. Kort tid efter denne oplevelse skulle jeg ned med et brev på posthuset hvor jeg så to missionærer, og jeg skyndte mig hen til dem. „I er ældster, er I ikke?“ udbød jeg, og så fortalte jeg dem om den forunderlige følelse jeg havde om min Fader i Himmelen. De forstod mig fuldt ud. „Det er Helligånden der bærer vidnesbyrd til dig om sandheden,“ sagde den ene af dem.

Og så slog det mig at jeg kunne fortælle andre om hvad der var sket, jeg kunne fortælle dem om de fornufts-lutninger jeg var kommet til og om mine åndelige vidnesbyrd, og de ville ikke forstå mig. Men missionærerne vidste nøjagtigt hvad jeg beskrev, oplevelse for oplevelse. Vi talte længe sammen.

Det var lige før jeg skulle ind som soldat. Men ikke desto mindre blev mit ønske om at være sammen med missionærerne og medlemmerne større og kraftigere. Lige så snart jeg lærte et nyt princip i evangeliet, så anvendte jeg det i praksis. Lige før jeg skulle ind som soldat sagde én af ældsterne: „Du lever jo ligesom en mormon, men du prøver at blive fuldkommen før du vil tilslutte dig kirken. Det er forkert. Kirken vil hjælpe dig til at blive fuldkommen.“ De fortalte mig at jeg havde et vidnesbyrd, men at jeg stadig ikke var klar over det.

Indenfor militæret havde jeg tid til at lade mine følelser vokse og udvikle sig. Jeg havde masser af tid til at tænke, og jeg reflekterede dybt over de indtryk jeg havde fra kirken. Jeg var udstationeret i alpejægerkorpset i Briancon, og der var ingen sidste dages hellig gren i

nærheden. Men jeg bevarede i mit hjerte det jeg havde lært og lod troens sæd vokse.

Da jeg blev afmønstret ved militæret stod jeg overfor en større beslutning. Min bedste ven fra Normandiet og jeg havde planlagt en længere tur til De forenede Stater og jeg havde sparet penge sammen så jeg kunne tage afsted. Men han kunne ikke rejse. Jeg måtte afgøre om jeg ville tage afsted alene eller ej. Jeg vendte tilbage til Normandiet hvor jeg gik ture ved stranden og tænkte over sagerne.

Enhver som evnede at lytte til den samtale jeg førte inde i mig selv på dette tidspunkt ville vide at jeg allerede havde et vidnesbyrd. „Jeg har det jo godt her – jeg har min familie og mine venner, jeg er sikker på at jeg kan klare mig her, og det er det smukkeste sted på jorden,“ sagde jeg til mig selv. „Men hvad nu hvis jeg ikke tager afsted? Så fik jeg måske ikke mulighed for at lære noget mere om evangeliet, til virkelig at opnå et vidnesbyrd om det. Jeg kunne opgave rejsen, min ungdomsdrøm. Men skulle jeg opgave chancen for at lære noget mere om Herrens kirke?“

I USA fik jeg mulighed for at udvikle en nær forbindelse med kirkens medlemmer. Til sidst begyndte jeg at tro på at jeg havde et vidnesbyrd – jeg kan ikke glemme den vidunderlige følelse jeg fik hver gang jeg stod overfor et spørgsmål, hvordan jeg fornemmede Helligånden oplyse min sjæl og fjerne tvivlen. Jeg havde haft svært ved at forstå hvorfor man praktiserede flerkoneri. Og da jeg sad i en bus et sted mellem Colorado og Utah så jeg et

---

---

glimt af det, det var ikke noget rigtigt syn, men en åndelig indsigt der fortalte mig om de mænd der praktiserede det. Jeg så hvordan det var muligt at flerkoneri kunne være rent og at befallingen kom fra Gud. Og sådanne tilkendegivelser fik jeg hele vejen på min rejse i USA. Til sidst besøgte jeg nogle øer i nærheden af Seattle i Washington. Her sad jeg i en lille lejlighed og studerede Mormons Bog i ti dage. Mit vidnesbyrd voksede stadig. Nu var tiden kommet hvor jeg skulle tilbage til Frankrig og i mit hjerte vidste jeg at jeg ville blive døbt.

Da jeg rundede det sidste hjørne på vej hen til missionærerne, fornemmede jeg en stærk magt der forsøgte at afholde mig fra at gå derhen.

Nogle dage efter jeg var kommet hjem bad missionærerne mig hjælpe dem med at give en lektie. Undersøge- ren var en studerende på universitetet og han kæmpede med nogle af de samme spørgsmål som jeg havde haft da jeg studerede de samme emner. Jeg forklarede ham hvordan jeg fandt svarene på disse spørgsmål, og da jeg gik så han ud til at være glad og tilfreds.

Et par dage senere ringede missionærerne til mig for at fortælle at han ville tilslutte sig kirken. „Hvad mener

du om det?“ spurgte de. Jeg sagde til mig selv: „Her står jeg og kan hjælpe en anden med at beslutte sig til dåb, men ikke mig selv. Nu har det været længe nok!“ Jeg følte at jeg havde et vidnesbyrd, men jeg fastede og bad. Jeg var vågen hele natten mens jeg tryglede Herren om at besegle dette vidnesbyrd for mig. Til sidst, hen på morgenstunden fyldtes jeg med en vidunderlig fred i min sjæl. Jeg vidste at jeg nu måtte fortælle ældsterne at jeg var parat til at blive døbt.

Da jeg rundede det sidste hjørne på vejen hen til missionærerne, fornemmede jeg en stærk magt der forsøgte at afholde mig fra at gå derhen. Det var som en storm der kom imod mig med 100 km/t – jeg havde mærket det før, men denne gang var det bare meget stærkere. Det var en åndelig „storm“ og ikke en fysisk. Jeg var lige ved at give op og vende om. Jeg vidste at denne magt ønskede at jeg skulle betvivle det hele, men til sidst sagde jeg: „Nej, nej. Jeg ved at der er en Gud.“ Jeg følte denne sandhed helt ned i min sjæls rødder. Jeg vidste at Gud ville bekæmpe denne magt for mig.

Jeg nåede hen til kirkedøren, det var en ganske almindelig kirkedør, men jeg måtte trække af alle kræfter for at få den åbnet. Da jeg kom ind så jeg nogle medlemmer og fornemmede deres ånd og den modstridende magt var væk, bekæmpet. Og så følte jeg igen denne vidunderlige fred i mit hjerte og den blev omend endnu stærkere nogle dage efter jeg var døbt og bekræftet som medlem. Og jeg har denne følelse endnu i dag. □

BJØRNESPOR

Ældste Dean L. Larsen

De halvfjerds' Præsidium

Jeg er vokset op i et mindre samfund i det nordlige Utah, Hyrum, som er opkaldt efter Hyrum Smith, profeten Joseph Smiths bror. Under min opvækst var der i Hyrum omkring 1.500 mennesker. Det var ude på landet og derfor kunne vi tillade os at have en stald med heste og køer, en eng som dyrene kunne gå i, en stor have og nogle af de andre nødvendigheder

som hører med til livet på landet. Vi var næsten selvforsynende med hensyn til den mad familien spiste, og det var en stor fordel for en familie på 9 personer som forsøgte at overleve af den lille løn min far fik som skolelærer. Og med en vis sparsommelighed lykkedes det os at overleve.

I vort fødevarerforråd havde vi altid noget dyrekød som min far og mine

Illustreret af Paul Mann

store brødre skaffede os ved at gå på jagt i jagtsæsonen sidst på efteråret – gerne i oktober. Dyrejagten var betydningsfuld for familien, ikke kun på grund af det kød vi på den måde kunne få i vores kolde forråds-kammer, men også fordi det var et spændende eventyr. Drengene og mændene i familien, og også somme tider pigerne, tog op i bjergene hvor vi slog lejr i nogle dage. Det var lige så meget udflugten som jagten der gjorde dette til en herlig begivenhed hvert år. Selv nu i de seneste år af mit liv, hvor min begejstring for jagt ikke længere er så stor, kan jeg genkalde mig de kære minder jeg har om de begivenhedsrige dage i bjergene sammen med min familie og mine kære, den friske frostluft og duften af nedfaldne blade. Det var en meget væsentlig del af vor tilværelse.

Da jeg var blevet gift og havde påbegyndt min karriere som lærer i Big Horn Basin i Wyoming, fortsatte vi denne vane at gå på dyrejagt i bjergene hvert efterår i jagtsæsonen. Efterhånden som den familie jeg forsørgede voksede syntes jeg også det var en stor hjælp at få det ekstra dyrekød med i vores vinterforråd. Men Wyomings bjergland var omend endnu mere primitivt og øde end Utahs bjerge, hvor jeg havde tilbragt så megen tid som ung mand. Det var et vidunderligt sted at bo for én der holdt så meget af udendørslivet som jeg gjorde.

Under én af disse jagtsæsoner i Wyoming havde jeg en oplevelse hvor jeg lærte en vigtig lektie – en lektie som jeg aldrig vil glemme. Det var noget der indtraf et år hvor vejret havde været temmelig usædvanligt. Den første sne der almindeligvis falder i højlandet sidst i september var endnu ikke faldet.

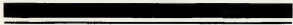
Vejret var stadig varmt og solrigt selv midt i oktober da jagtsæsonen gik ind. Dyrene forblev i det fjerne højland, og derfor var det meget vanskeligt for jægerne at få fat i dem.

Om sider kom sneen, sidst på sæsonen, og min ven og jeg planlagde at tage op i Big Horn bjergene lige på grænsen mellem Montana og Wyoming i et sidste forsøg på at finde et dyr. Vi tog afsted i hans 4-hjulede køretøj op i en højde af ca. 2.800 m. der hvor Little Big Horn River har sit udspring. Der lå et nyfaldent snetæppe der var ca. 1/2 m dybt overalt på jorden. Vi begyndte jagten da vi kunne se det første dagslys vise sig over den østlige bakkekam. Min ven og jeg besluttede os til at tage hver sin vej og aftalte et sted i bjergene et stykke vej borte hvor vi ville mødes senere på dagen.

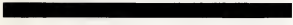
Da jeg krydsede en lille bæk i nærheden af det sted hvor vi havde efterladt vores køretøj og skulle til at gå ind imellem træerne på den modsatte skråning kom jeg til nogle friske dyrespor i den nyfaldne sne. Det var bjørnespor – nogle mægtig store spor! Sporene var noget af en overraskelse for mig. Det er ikke ualmindeligt at finde bjørne i Wyomings højland, og der er tilstrækkelig mange til at det er lovligt at skyde dem. Det var dog ikke almindeligt at finde bjørne i Big Horn Mountains, og denne pludselige opdagelse af de friske spor fik mig til at tænke på nogle interessante muligheder. Jeg havde aldrig været på bjørnejagt før. Jeg havde faktisk aldrig haft mulighed for det. Kødet var ikke til nogen nytte for mig.

Bjørnen var ikke nogen umiddelbart trussel for min ven eller mig. Hvis den

stadig befandt sig i området og var opmærksom på min nærværelse ville den højst sandsynlig skynde sig væk for ikke at møde mig. Mens jeg stod og studerede fodsporene og lagde mærke til hvor friske de var blev jeg ved med at tænke på hvad de betød. Jeg må indrømme at jeg begyndte at se et stort bjørneskindstæppe for mig. Eftersom sporene så ud til at gå i samme retning som jeg havde i sinde at gå, besluttede jeg mig til at følge dem.

De små hår i nakken rejste sig og det løb mig koldt nedad ryggen. Jeg fik en stærk fornemmelse af at jeg var i alvorlig fare.

Da jeg var kommet ca. 100 m frem, kom jeg til et sted hvor sneen var spredt rundt og blandet med blod og dyrehår. Jeg kunne se at bjørnen på én eller anden måde havde dræbt et dyr den morgen. Det var nemt at følge de spor der var herfra, for bjørnen havde dels båret og dels slæbt dyrekroppen igennem buskene og ind i buskadset af stedsegrønt. Her fandt jeg dyret. Hovedet og hornene sad fast i nogle grene af et væltet træ og bjørnen havde ikke givet sig tid til at få det løs. Det var måske min ankomst der havde forstyrret den.

Eftersom jeg stadig havde i sinde at følge bjørnesporene, klatrede jeg op ad en stejl skråning som det var temmelig vanskeligt at komme op af på

grund af det tætte krat. Jeg tog mit gevær med læderstroppen over skuldrene, så jeg kunne bruge både hænder og fødder til at klatre med. Jeg stoppede for hver meter for at trække vejret og hvile et øjeblik.

Under én af disse pauser så jeg mig omkring og bedømte min situation. Jeg blev klar over at det ville være umuligt for mig at skyde en fuldtræffer på de 8–10 m afstand på grund af det tætte krat. Jeg begyndte at spekulere på hvem der ville have størst fordel af krattet – bjørnen eller mig.

Idet disse tanker løb igennem mit hoved blev jeg grebet af en meget interessant panik. De små hår i nakken rejste sig og det løb mig koldt ned ad ryggen. Jeg fik en stærk fornemmelse af at jeg var i alvorlig fare og at jeg skulle se at komme væk omgående. Dette indtryk var så kraftigt at jeg skyndte mig op at stå, gik ned ad skråningen hvor terrænet var mere åbent, og her fik jeg mere kontrol over tingene. Ethvert yderligere ønske om at forfølge bjørnen forsvandt, og jeg gik i gang med den jagt som min ven og jeg havde besluttet os til at foretage i bjergene den dag, nemlig at jage dyr.

I de mellemliggende år har jeg fra tid til anden funderet over denne oplevelse. Jeg har af og til stået overfor muligheder for at deltage i visse eventyr eller aktiviteter der så ud til at kunne give mig spænding eller eventyrlige oplevelser. Når sådanne muligheder har rummet en fare eller trussel mod mit fysiske eller åndelige velbefindende, så har jeg følt nogle af de samme indskydelser og advarsler som jeg følte den dag i Wyomings bjerge. De har ikke altid været så kraftige som de var den dag i Little Big Horns bjerge, men

de har været tydelige nok til at de ikke så nemt kunne afvises. Jeg har opdaget at når som helst jeg ser „bjørnespor“ – i overført betydning – så er det klogest at undersøge de advarssignaler der trænger igennem bevidstheden. Sådanne signaler kan redde os fra megen hjertesorg og mange vanskeligheder.

Unge mennesker i de opvoksede år skal bane sig vej i vore dages verden som ligger åben foran dem, og de vil sandsynligvis møde mange „bjørnespor“, som vil lokke dem ind i buskads hvor denne verdens spænding og fornøjelser finder sted. Sådanne tillokkelser kan antage mange forskellige former. Nogle af dem ser ved første øjekast ud til at være forholdsvis harmløse og uskyldige. De findes næsten hvor som helst – selv i vort eget hjemshelligdom. De forekommer i det skrevne ord, i aviser, ugeblade og bøger. Nogle af dem findes som billeder, tegninger eller fotografier. Nogle af dem trænger ind i vore tanker og følelser gennem musik, mens andre kommer ved hjælp af den raffinerede moderne elektronik, audio-visuelle teknologi, bl.a. tv og film. Somme tider følger vi „bjørnesporene“ helt ubetænksomt i vort forhold med andre, så det fører til en umoralsk opførsel. Mange har fulgt „bjørnespor“ ind i det mareridt og forfald som narkotika forvolder.

Jeg husker at jeg for nogle år siden læste om en mand som var gået ind i Montanas ørken sammen med en kammerat på en større jagt. Jægerne kom temmelig tæt ind på en gråskimlet bjørn, og én af mændene skød på bjørnen og sårede den. Det store dyr for omgående efter jægerne, og i sit

desperate forsøg på at redde sig klatrede én af jægerne i panik op i et nærliggende, lille træ, hvor grenene hang temmelig lavt. Træet var ikke stort nok til at holde mandens vægt, så bjørnen kunne nå ham med sine mægtige kløer og kæber. Før kammeraten kunne nå at tilintetgøre bjørnen havde den såret jægeren så alvorligt at det blev nødvendigt at amputere begge hans ben for at redde hans liv.

Mennesker som følger „bjørnespor“ i overført betydning, således som jeg tidligere har nævnt, må være klar over at de uundgåeligt kommer i fare. Nogle af disse farer kan være skæbnesvangre for deres åndelighed og tro. Andre kan forårsage alvorlige skader på den sande lykke og selvspekten og det kan være vanskeligt at komme sig efter dem. Hvis man med vilje følger „bjørnespor“ kan det få tragiske følger.

Min erfaring har lært mig at den bedste måde at undgå farerne ved at følge „bjørnespor“ er at lade være med at følge dem. Ret jer efter de advarssignaler I får gennem Helligåndens tilskyndelser. Vi må flygte i sikkerhed hvor vi har kontrol over situationen og hvor vi kan blive beskyttet og bevare de kræfter som vor himmelske Fader har lovet dem der vil adlyde ham.

Gør vi det vil vi finde tryghed og få den fred i sindet som er mere værdifuld end en hvilken som helst spænding man kan få ved at følge „bjørnespor“. Vi vil endvidere kunne fortsætte ad vejen til evig lykke i tillid til at vi er berettigede til enhver velsignelse vi har brug for, for at være os selv og bevare os imod de kræfter der søger at skade os og lægge hindringer i vejen for os.

□

DE SYDAMERIKANSKE INDIANERE HAR DERES VERSIONER AF BERETNINGEN OM SYNDFLODEN

Kirk Magleby

De fleste af de folk der lever på jorden kan fortælle beretningen om en verdensomspændende oversvømmelse. To eksempler er babylonernes Gilgamesh – epos og den græske myte om Deukalion og Pyrrha. Så forskellige kulturer som Wales og Indien har beretninger der er lige så fængslende som Bibelens beretning om Noa [se 1 Mos. 6–8; Moses 7:38–45; Ether 13:2; Alma 10:22]. Disse fortællinger er vidt forskellige i detaljerne og der er fremstillet mange lokale variationer, men de fleste af dem har flere fundamentale punkter fælles: [1] menneskene blev onde og ugudelige og fornærmede guderne; [2] en verdensomspændende oversvømmelse tilintetgjorde synderne og rensede jorden og [3] én retfærdig familie eller menneskegruppe blev skånet, så de kunne påbegynde en ny og bedre menneskeslægt.

Det er derfor ikke overraskende at de amerikanske indianere også har bevarer beretningen om syndfloden mellem deres hellige, mundtlige overleveringer.

Lige fra Huronsøen og Britisk Co-

lumbia mod nord til Titicacasøen og Patagonien mod syd har de amerikanske indianere deres egen spændende versioner af den fordums oversvømmelse, og de bliver husket og fortalt videre. De beretninger der ser ud til at være mest i overensstemmelse med beretningen i 1. Mosebog kommer fra Mexico og Centralamerika, mens de mest interessante og charmerende af indianernes versioner kommer fra landene omkring Andesbjergene i Sydamerika.

De fleste kilder til disse første indianske beretninger om syndfloden har vi fra det som katolske præster har nedskrevet og fra de opdagelsesrejsende som først besøgte området og som nedskrev nogle af de indfødtes legender. Disse mænd var ikke sene til i de indianske beretninger, at påpege hvad de mistænkte som unøjagtigheder og inspirationer fra den onde, men de fleste af dem ville nok have været enige med Antonio de la Calancha i hans beretninger om inkaerne og flere andre:

„De havde historien om arken og oversvømmelsen fra deres quipu'er [knude-

skrift], hvilke var én af metoderne til at føre optegnelser, og fra deres sange og begivenheder som blev opbevaret i deres traditioner og samtaler."

En skribent der hed Fernando de Montesinos boede i Peru i 15 år, og han krydsede Andesbjergene ikke mindre end 60 gange. Han gik så vidt i sin beretning at han regnede tidspunktet ud for hvornår oversvømmelsen som inkaerne talte om måtte have fundet sted. I henhold til Montesinos siges det at den indtraf 340 år før afslutningen af den anden sol eller det andet årtusinde efter skabelsen. Det ville således have været 1660 år efter skabelsen eller ifølge inkaernes kronologi omkring år 2340 før Kristus.

Indianerne i Andesbjergene havde lige såvel deres egne navne for oversvømmelsen. En af de første autoriteter der skrev på Quechua sproget i 1608 skrev at de kaldte den „Llocllay Pachacuti“, hvilket betyder „verdensomspændende oversvømmelse“. En anden skribent, som selv er delvis indianer, skrev sidst i 1500-tallet:

„De har ingen erindring om at de nedstammer fra Noas efterkommere efter syndfloden, selv om også de bevarer erindringen om syndfloden, eftersom de kalder den Yaco Pachacuti og siger at den kom som en straf fra Gud."

Pedro Sarmiento de Gamboa, der skrev soldaterhistorier, har nedskrevet en anden variation af dette navn da han i 1572 skrev:

„Og fra Himmelen sendte deres guder dem en total oversvømmelse som de kaldte Uno Pachacuti hvilket betyder ‚vandet der omformede jorden‘. Og de siger at det regnede i 60 dage og 60 nætter, og at alt levende druknede."

Vi har også en version af den højt

respekterede krønikeskriver Pedro de Cieza de Leon. Han tilbragte mange år med at rejse rundt i området omkring Andesbjergene, og han gjorde sig bekendt med de indfødtes sprog og skikke. Hans bøger er blandt de allerbedste vi har, idet han som øjenvidne har givet sin beretning om inkariget. I 1550 lavede han en sammenfatning over hvad man vidt omkring troede om den fordums oversvømmelse i de fleste af de indianerlande han besøgte. Cieza har givet følgende beretning om deres historie:

„I disse lande sagde man at jorden i fordums tid, mange år før der var inkaer til, var tæt befolket med mennesker, og at der indtraf et så forfærdeligt uvejr så der blev oversvømmelse og havet flød over sine bredder og ændrede kurs, og at vandet opfyldte jorden i en sådan grad at alle mennesker døde fordi vandet hævede sig op over de allerhøjeste bjergtoppe . . . andre mennesker der boede i bjergene, og selv nogle af dem fra lavlandet, sagde at ingen kunne undslippe, og alle druknede undtagen 6 menneskers som flygtede i et lille skib eller en båd, og at disse er forældre til alle de mennesker som siden den tid har levet . . . Betvivl ikke disse beretninger eftersom alle mennesker stort set bekræfter dem og fortæller det som jeg her har skrevet."

I lighed med den beretning der er nedskrevet af Cieza findes en anden beretning som er skrevet af Cristobal de Molina fra Cuzco i 1572. Han siger at inkaerne havde

„stort kendskab til oversvømmelsen og at de sagde at alle mennesker og alt som var skabt omkom i oversvømmelsen, fordi vandet hævede sig op over de højeste bjerge der fandtes på jorden, og at intet forblev i live undtagen en mand og en kvinde som blev reddet i en tromle."

En anden henvisning til syndfloden har vi fra en katolsk præst der hed

Avendano. I sit forsøg på at lære indianerne om den kristne tro måtte han henvise til deres tidligere tro og skikke. I én af sine forkyndelser sagde han følgende:

Eftersom inkaerne ingen bøger havde kunne de ikke vide noget om dette, og deres historikere sagde at blandt de fordums traditioner de havde i deres Quipu'er [en slags optegnelse] kunne de kun huske 4–500 år tilbage og at alt før den tid var Purunpacha, hvilket betyder uden erindring. Det eneste de huskede var syndfloden, hvor Gud druknede verden i vand og at alle sagde at det skete på grund af menneskenes synder . . . indianerne indrømmede at der havde været en syndflod og at de kaldte den „Locclay Pachacuti“.

Der er to detaljer som til tider omtales og de synes at være karakteristiske for de sydamerikanske legender om syndfloden. De forekommer i beretningerne fra dette område og et par steder mere. Det drejer sig om bjergtoppene der blev oversvømmet og dyr som advarede deres herre om den forestående ulykke. Begge disse detaljer skildres i et afsnit som er skrevet af forfatteren BernabRe'Cobo:

„Indianerne i Ancasmarcaprovincen i Cuzcodistriktet havde følgende legende:

De sagde at lige før oversvømmelsen indtraf gik lamaerne – der holdes som får i dette land – rundt i en måned og udviste så stor sorg at de ikke spiste, og om natten kunne de kun stirre op imod stjernerne, lige til en hyrde omsider undrede sig over dette og spurgte lamaerne hvorfor de var så mismodige. De sagde at han kunne se op på ét af stjernebillederne, som havde sammen-sværgt sig for at rådføre sig om at verden skulle ødelægges ved en oversvømmelse. Da hyrden hørte dette fortalte han det til sine 6 sønner og døtre og de besluttede sig til at indsamle så meget mad og kvæg som muligt. Da de havde sikret sig disse ting klatrede de op på et højt bjerg der hed

Ancamarca. De sagde at efterhånden som vandstanden blev højere og oversvømmede jorden, så hævede bjerget sig og det flød ovenpå så det slet ikke blev dækket med vand, og da vandet trak sig tilbage og samlede sig igen sænkede bjerget sig indtil det stod på sit tidligere sted, og at det var denne overlevende hyrdes børn der atter befolkede deres provins.“

Den anden detalje skildres yderligere i dette underholdende afsnit der er skrevet af kronikeskriveren Francisco Davila i 1598:

„De sagde at verden skulle tilintetgøres i fordums tid og at det skete således: Engang da en indianer tøjrede sin lama på en god græsgang . . . talte lamaen til ham og sagde: „Loco hvad ved du eller hvad tænker du på? Du må forstå at jeg er bekymret og ikke uden grund. Du skal vide at inden der er gået 5 dage vil havet hæve sig og gå over sine bredder indtil det dækker hele jorden . . . du må flygte op til Vilcacotobjergets tinde.“ Indianeren tog sine ejendele på ryggen, sin lama i en snor og tog op til den omtalte bjergtinde, hvor han fandt mange forskellige dyr og fugle, der trykkede sig ind imod hinanden . . . Vandet hævede sig netop så meget at Vilcacotos bjergtinde ikke blev dækket . . . Til sidst stod vandet så højt at nogle af de forskræmte dyr næsten stod i det. Ræven stod for eksempel så nær ved vandet at bølgerne nåede dens hale, og det er grunden til at rævens hale er sort i spidsen. Da der var gået 5 dage begyndte vandet at trække sig tilbage og havet stod som før, måske endda noget lavere, og således blev hele jorden rensset for mennesker, undtagen den omtalte indianer.“

Nogle af Andesbjergenes indiane-res overleveringer om syndfloden henviser også til regnbuen som et symbol mellem Gud og mennesker om at der aldrig mere ville indtræffe en verdensomspændende oversvømmelse på jorden. Mindst to af sådanne beretninger findes i spanske skribenters overleveringer. Den følgende er af Cabello

Balboa og er skrevet i 1586. Han fortæller om brødrene Ayar dengang de gik ud for at finde byen Cuzco.

„De kom til et bjerg der i dag kaldes Guanacauria og de så buen – eller regnbuen på himlen – en dag ved dag gry. Den stod ved foden af dette bjerg og Mango Capaca fortalte de øvrige at det var et godt tegn om at verden aldrig mere ville blive ødelagt af vand og at de skulle følge efter ham når han klatrede op på bjerget hvorfra de kunne se det sted hvor de skulle bosætte sig.“

Der findes en lignende version, dateret 1572, i Molinas værk:

„Brødrene Ayar klatrede op på bjergtinden og der så de regnbuen på himlene, de indfødte kaldte den Guanacauria og Mango Capaca sagde til dem: „Tag dette som et tegn på at verden aldrig mere vil blive ødelagt af vand.““

Mindst én spansk forfatter antyder at inkærne forstod hvordan en lignende ødelæggelse som oversvømmelsen skulle finde sted engang i fremtiden. Følgende afsnit blev først skrevet i 1653.

„De andre fabler som handler om dette begynder med menneskets oprindelse på dette sted samtidig med syndfloden hvilket alle disse indianere havde stor kundskab til, selv om de ikke vidste andet end at det var Viracochas vilje og at de var overbevist om at lige som verden på dette tidspunkt gik tabt på grund af syndfloden, så vil den atter gå til grunde på én af tre måder: hungersnød, pest eller ild.“

Det er interessant at lægge mærke til alt det som indianerne fra Andesbjergene vidste om syndfloden. Selv om man ikke har mange oplysninger og de spanske forfattere som nedskrev legenderne omtaler forskellige stammegrupper, så giver de, når de holdes sammen, et ret godt billede af indianernes erindringer om syndfloden. In-

kaerne og de andre mennesker i området troede at oversvømmelsen fandt sted i fordums tid, før det nulevende folk eksisterede, og at den kom efter guddommeligt påbud, på grund af menneskehedens syndighed. De vidste at kun ét menneske eller én familie blev reddet og de havde lige såvel de mange dyrs redning med i deres beretninger om syndfloden. Erindringen om den måde redningen fandt sted på, gik ud på at det somme tider var en båd og somme tider en høj bjergtinde, som ofte flød på vandet. De havde én eller anden idé om at oversvømmelsen var noget fordums eller et symbol på en anden ødelæggelse, selv om det var ud i fremtiden, og at den skulle ske ved ild eller pest. Og endelig forbandt de regnbuen med løftet om at der aldrig mere ville komme en oversvømmelse som skulle ødelægge jorden. Indianerne i Andesbjergene havde selvfølgelig intet skriftesystem som de almindeligvis brugte indenfor deres kultur, derfor er deres overleveringer næsten allesammen mundtlige, fortalt fra far til søn, og således er de blevet ændret med tiden. Jeg tror dog der er god grund til at konkludere således som Vasquez de Espinosa der i 1630 gjorde følgende iagttagelse:

„Eftersom indianerne kom til disse lande så kort tid efter syndfloden huskede de den så tydeligt på grund af de bevarede beretninger som blev overleveret fra den ene til den anden lige til vor tid. Indianerne fik minderne og kendskaben til den overleveret fra deres forfædre, selv om de med tiden, og fordi de ikke kunne skrive noget ned, fik blandet sandheden med visse løgne og overtro, hvilket tilslørede sandhedens lys, selv om de dog havde nogle glimt og antydninger af den. □

På forsiden: Det 100 år gamle Assembly Hall på Tempelpladsen i Salt Lake City er blevet istandgjort både ind- og udvendigt, hvilket er udført med en blanding af pionerdagenes og vor tids håndværkerkunnen for at skabe en smuk og anvendelig bygning. Den blev genindviet og taget i brug ved aprilkonferencen. **På bagsiden:** Det nye orgel i Assembly Hall indeholder over 3500 piber. Foto: Eldon K. Linschoten.

JUL 08 1983
L.D.S. CHURCH
TRANSLATION DIVISION
LIBRARY